

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA.”)

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHÁZISÉGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

„A Budapesti szállodások-, vendéglősök- és korcsmárosok ipartársulatá"-nak, az „Első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete“, a „Budapesti kávéház segéd-egylet“ a „Szatmár-németi pinczér-egylet“, a „Székesfehérvári pinczér-egylet“, a „Szombathelyi pinczér betegsegélyző-egylet“, a Kolozsvári pinczér-egylet“, a „Győri pinczér-egylet“ a „Révkomáromi vendéglősök és kávéosok ipartársulata“, az „Aradi pinczér-egylet“-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet“-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéosok egyesülete“-nek, az „Ujvidék szállodások-, vendéglősök és kávéosok ipartársulatá"-nak a „Miskolczi pinczér-egylet“-nek és a „Kassai a vendéglősök kávéosok, korcsmárosok és pinczerek egylete“-nek.

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E .

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár:

egész évre ... frt 6.—
háromnegyedévre > 4.50

Félév-re... frt 3.—
Év-negyedre ... » 1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIII. kerület, Zerge-utca 19. szám.

Értekezések és előfizetések ide intézendők.

Boldog újévet!

A polgári év kezdetén állva őszinte örömmel s tiszta szívből intézzük olvasóinkhoz jókívánatainkat.

Szép szokás a társadalomban, hogy bizonyos alkalmakkor az emberek szerencsekívánatokkal üdvözlik egymást. A bányász, mielőtt a föld mély üregébe alászállana, »Szerencse föl« szavakkal köszönti társát, — ki tudja, nem utóljára látják-e egymást?! A hajós, mielőtt hosszú útján tengerre bocsátná vitorlák-tól dagadó hajóját, hangos „Hurrá“-val üdvözli s biztatja társait, — talán egy véletlen karjaiba fogja bizni egész jövő-dőjét: miért ne tenné ezt a modern társadalom minden polgára akkor, midőn egy új év küszöbén állva, aggódva félve, remegve tekint annak bizonytalanságába, melyről nem tudja mit rejt számára, jó — vagy balszerencsét, áldást vagy átkot, bánatot vagy örömet, csapást vagy derűs, mosolygó, vig napokat

Az ember, aki az ó-év utolsó napján magába szállva, egy multon merengve szedte össze tapasztalatait, ezen okulva tervvel, jó szándékkal kezdi meg az újat, bizva annak kedvezésében.

Mi is, lapunk életének nyolczadik évfolyamába lépve, bizalommal tekintünk a jövőbe, s ugyancsak a múlt tapasztalatain okulva, annak előnyeit igyekszünk felhasználni a jövőre nézve, s program-munkát ennek alapján állapítjuk meg, s rendületlen bizalommal támaszkodva lapunk barátainak támogatására, ezután is azon elvek képviselői akarunk maradni, a melyekkel eddig lapunk t. jóakaróinak s olvasóinak bizalmát kiérdemeltük.

Lapunk ezután is *felesküdt hibe marad a magyarság és magyarosodás* elveinek. Szaktársaink érdekeit önzetlenül fogjuk védelmezni, s iparkodunk őket egymással megértetni, közöttük az egyetértést szentesíteni, *őket egymáshoz közelebb hozni, mert csak ebben látjuk a jövő biztosítékát*, melyet oly rég epedve vár édes nemzetünk.

Vezércikkeinkben a közös érdeket fogjuk védelmezni, figyelemmel kísérve alkotmányos életünk mindazon mozzanatait, melyek specialiter szaktársainkat és szakiparunkat illetik. Hivatalos rovatainkban a fővárosi és vidéki szaktársulatok minden nevezetes mozzanatról pontos és kimerítő tudósítást közzünk kartársainkkal. Ezenkívül szakmánkba vágó lehetőleg eredeti közlemények fognak lapunk hasábjain megjelenni, a mire nézve igen kérjük olvasóinkat, minden tartózkodás nélkül tudásuk velünk tapasztalataikat szakmánk

TÓTH ANTAL.

terén, hogy az újabb vívmányokkal kartársaink mindenike megismerkedjék. Le legyen a „Vendéglősök Lapja“ találkozás helye egymástól *tán távol lakó kartársainknak*: ne hanyagoljuk el szakmánkat, hiszen e szaklapba érdemes szakcikkeket csak a magunk rezortjához tartozók írhatnak. Ha nem felelne is meg valamely beküldött dolgozat a grammatika követelményeinek: a mi dolgunk azon simítani, azt élvezhetővé, értékesé tenni

Lapunk tárcarovatában a mi szaktársaink életéből vett epizodszzerű elbeszéléseket, jellemképeket, kisebb novelákat fogunk közölni.

Híreink rovátát pedig vidéki jó barátaink szíveségéből mint eddig is, ugy továbbá a magunk közvetlen szerzett tudomásából fogjuk összeállítani

Általában minden igyekezetünkben azon leszünk, hogy a „Vendéglősök Lapja“ minden tekintetben teljesíthesse *missióját*, a mely nem más, mint *összes szaktársaink megfelelő organumává lenni*, hogy míg egyrészt a szükségeset, más részről a hasznost és kellemest egyesítse magában

E nemes inteniótól vezéreltetve köszönjük meg lapunk előfizetőinek szives támogatását s azért a jövőben is esedezve, újból boldog új évet kívánunk olvasóinknak.

A „Vendéglősök Lapja“ szerkesztősége.

HIVATALOS RÉSZ.

Jegyzőkönyv.

Felvetéset a budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata és a budapesti pinczér egylet által az 1891-iki farsangi idény alatt tartandó bál rendező bizottságának 1890. december hó 18 ikán d. u. 4 órakor az ipartársulat helyiségében tartott

alakuló ülésén. Jelen voltak: az ipartársulat részéről: *Wrabetz Frigyes, Hermann Ferencz, ifj. Feith István, Kristi Ferencz, Noszek Ignác, Eibel Károly, Fritz Henrik, Kammer Ernő, Hell Ferencz, Blaschka István, Glück Frigyes, Kommer Ferencz, Morbitzer Lőrincz, Stadler Károly, Palkovits Ede, Glück Erős János, Kloss Hermann, Némái Antal, Wassermann Jónás, Löwenstein M. és Teasdale Ottó, mint jegyző. A pinczér egyeslet részéről: Tomola Roland, Bernhardt Ferencz, Balda Nándor, Buchler Nándor, Farkas J., Givitzer Károly, Gerlach P., Hausinger János, Horváth György, Hamm Károly, Jónás Adolf, Koller Ferencz, Kiss Henrik, Kloss Lajos, Latkovits József, Linzmayer Gyula, Marczinka József, Merkl Lajos, Marinschitz János, Pfelmayer Antal, Schpihál János, Bláncz Károly, Pezka Rezső, Rupp Károly, Rössler József, Szachó Imre, Stojkovic István, Simon János, Wenzel János, Weisz Győző és Zarth Alajos.*

Wrabetz Frigyes ur mint az ipart. részéről kiküldött 5-ös bizottság elnöke *Gundel János* elnök ur távollétében üdvözlő a megjelent bizottsági tagokat s az ülést megnyitottnak nyilvánítja. Elsősorban a tisztviselők választása ejtetett meg. Tiszteletbeli elnökké: *Kammer Ernő*, elnökké: *Gundel János*, alelnökké: *Wirth Ferencz*, rendező bizottsági alelnökké: *Wrabetz Frigyes*, alelnökké: *Böhm Emil*, pénztárossá: *Glück Frigyes*, jegyzővé *Teasdale Ottó* választatott meg.

2. A rendező bizottság névsora betűsorban határozotatik a meghívókra rányomatni.

3. A bál tiszta jövedelme két egyenlő részben a budapesti szállodások stb. ipartársulatát és a budapesti pinczér-egyletet fogja illetni, viszont az esetleg felmerülhető deficit ugyan csak két egyenlő részben nevezett társulat illetőleg egyeslet által febezendő.

4. A tiszta jövedelemnek a budapesti szállodások stb. ipartársulatát megillető 50%-ából 5 százalék a hirdapírók nyugdíj alapja, 15 százalék a létesítendő szakiskola, 30 százalék elaggott vendéglősök segélyezésére szolgáló alap javára fog fordíthatni. A budapesti pinczér-egyletet megillető 50%-ból 3 százalék a hirdapírók nyugdíjalapja, 10 százalék a létesítendő szakiskola és 37 százaléka pedig a budapesti pinczér-egylet betegsegélyző-és temetkezéspénztára javára fog fordíthatni.

A többi adminisztratív ügy végzésével mindkét egyeslet által annak idején megbízott ötös bizottság bízott meg.

A bálbizottság ülése után ipartársulatunk választmányja tartott ülést. Elnökölt *Wirth Ferencz* alelnök. Jelen voltak: *Hermann Ferencz, ifj. Feith István, Kristi Ferencz, Noszek Ignác, Eibel Károly, Fritz Henrik, Wrabetz Frigyes, Kammer Ernő, Hell Ferencz, Blaschka István, Glück Frigyes, Stadler Károly, Kommer Ferencz.* Elmaradásukat igazolták: *Spalt Mátyás, Stamm Anarás, Barabás József.* *Wirth Ferencz* alelnök az ülést megnyitja a jelen jegyzőkönyv hitelesítésére ifj. *Feith István* és *Blaschka István* urakat kéri fel.

Olvastatott a múlt ülés jegyzőkönyve. Tudomásul vétetik. Segélyért folyamodtak: *Sperlak János*, kinek 10 frt, *Löhnert Józsefnek* 30 frt, *Weisz Györgynek* 10 frt, *Theiner Fáni* 10 frt és *Grósz József* 20 frt, *Wasisek Jánosnak* pedig hat óra havi 5 frt szavaztatik meg. Több tárgy napirenden nem lévén, elnök az ülést berekeszti.

Vendéglői iparunk hanyatlása.

A következő cikket közli a „Vasvármegye” mely élénken illusztrálja szakiparuuk állapotát Szombathelyen: Ismeretes dolog, hogy vendéglőseink állapotában a hanyatlásnak oly súlyos jelenségei észlelhetők, melyek szó nélkül nem hagyhatók. Ha ezen dekadenciának okát abban lehetne keresni, hogy közönségünk mind jobban iszonyodik a korcsmától, s az ott való dözsölés helyett munkájánál és családi tűzhelyénél tölti idejét, akkor erkölcsi tekintetből megnyugodnánk ama közgazdasági hátrányokban, melyek e fontos iparág hanyatlásával járnak. Ámde másként áll a dolog.

Az ok nem az emberiség általános javulásában, hanem ott keresendő, hogy ezen iparág rendkívül sokat szenved oly illetéktelen tényezők versenyétől, melyeknek természeteszerű léte alapja voltaképpen egészen más téren keresendő.

Szombathelyen van 68 vendéglő, tehát a szakazerü konkurrenzia is eléggé súlyos, sőt már czélszerűtlen és természetellenes. Létezik azonban a 68 vendéglőn kívül 24 oly kereskedés, melyben sört és bort mérnek, hideg sőt meleg étkeket is árúsítanak. Ha delikatesz kereskedésekről volna csupán szó, akkor nem lehetne indokoltnak tartani e panaszt, mert ezen üzleteknek természete hozza magával hogy szeszes italokat is szolgáltatassanak ki — a törvény és szabályrendelet korlátai között.

Az azonban tapasztalható, hogy számos jelentéktelen ostornyél kereskedés és hasonló üzleti vállalat valóságos zug-korcsmákat rendez be, az üzlettel szomszédos szobáiban. E helyiségek sem rendőri, sem iskolai, sem orvosi felügyelet alatt nem állván, felette alkalmasak arra, hogy a különféle foglalkozású ifjúságot tiltott mulatságokra és dorbézolásra csábítsák.

Ez nem pusztán feltevés, de oly sajnos valóság, melynek erkölcsi és közgazdasági hátrányai szembeszökők.

A vendéglősök testülete a közterheknek, az egyenes és közvetett adóknak oly tömegét viseli, mely egyenesen kötelességként rója rájuk, hogy ezen üzelmeket a lehetőség szerint korlátozzuk.

Másrészt bizonyos az, hogy a folytonos rendőri kontroll alatt álló vendéglőkben nem merészelnék tanulók és tanoncok oly kedvtelésekbe ereszkedni, melyek a közfelfogás szerint nem a zsenge ifjúság számára valók. Ámde nyugodtan cselekszik ezt egyes üzletekben, hol nem kell tartani a feltedezéstől. Biztos tudomásunk van arról hogy vannak Szombathelyen bizonyos szatócsboltok mellett oly tivornyázó helyiségek, melyekről rendőségünknek alig van tudomása. E helyiségeket pedig legkivált olyan egyének látogatják, kik nem merészelnék a vendéglőkben korhelykedni.

Mindezekből világos, hogy elérkezett annak ideje, hogy vendéglőseink a verseny ezen nemétől, a mennyire a törvény erre módot ad, megóvassanak. Erkölcsi, közrendészeti és közgazdasági tekintetek sürgősen parancsolják, hogy az iparüzés azon neme, mely a közterhek viselésében ugyszólván elől jár: iparának üzése közben megillető védelemben részesüljön. Hasonlóképp fennforog halaszthatatlan szüksége annak, hogy rendőri és orvosi ellenőrzés alatt nem álló helyiségekben a további vidám mulatozás megszűnjön

Elég fontos dolgok ezek arra, hogy illetékes helyen megfontolás és gyors intézkedés tárgyát képezzék.

Részünkről ismételve fogunk ezzel az ügyvel t. szerkesztő ur engedelmével foglalkozni, mert azt hisszük, hogy az általunk felsorolt tekintetek a közönségre nézve általános érdeket képezzenek, s midőn a vendéglősök érdekében felszólalunk, akkor közügyet is védelmezünk.

S

A képesítés eszméje és a szakiskola.

Szakéletünk terén talán semmi sem forrhat úgy együvé, mint a képesítés eszméje a szakiskola eszméjével.

Ipartársulatunk megpendítette a szakiskola felállításának eszméjét, a körülmények és viszonyok kedvező jelenségei közepett.

Üdvözljük ipartársulatunk vezérembereit, kik e nemes ügyvel behatóan foglalkoznak. Üdvözljük azon szaktársainkat, kik a képesítés kérdését közvetlenül a szakiskola ügyével kapcsolatban kívánják megvalósítani, mert hisz e két nemes eszme elválaszthatlan iker testvér.

Hogy képzeljük azonban képzett szakembereket, ha a gondozásunkra, vagy a gondjainkra bizott fiatal gyermekek: a borfiuk legtöbb üzletben nem a főnök, nem a főpinczér, hanem némely durva éthordó legszigorubb fenhatósága alá vannak bízva; ez a fölény érzeti velök hatalmát, mert úgy gondolkozik, ha ő nem járt iskolába, vagy ha ősapja mezitláb vándorolt ezen szép Kanán országba, úgy a vezetésére bizott magyar szülők fiai sem lehetnek hivatva nálánál értelmesebb, okosabb, szakiparunk terén pedig hivatottabb férfiakká lenni.

Pedig így van ez. A szegény borfiu ki a pinczéri pályára lép, legjobban érzi azon lealáztatást, mely osztályunkat saját hibáink folytán érinti. Ha nincs tekintélye egy vendéglősnek, egy pinczérnek, hogy legyen számbavehető egy borfiu? A borfiu nem is akar tekintély dolgában a főpinczérrel versenyezni, de mint emberi lény jogot formál arra, hogy akkor, midőn egy oly pálya elsajátításának küszöbén áll, mint a pinczéri pálya, legalább emberfia számába menjen. Sajnos azonban, hogy nálunk ez nem így áll. Panaszkodunk, hogy a társadalomban valamit számító családok nem adják oda gyermekeiket a vendéglői ipar kezdetleges pályájára, a pinczéri pályára. Hát uram Istenem! Csodálkozhatunk ezen?

Mivel mutatták be a vendéglői ipar

müvelői azt, hogy így panaszra jogosan csak fel is gerjedhetnek, mivel mutatták be, hogy az ifjabb nemzedék példát véve tőlük hajlamat érezzen oly ipar terére lépni, hol az édes anyai nyelv idegen, sőt legtöbb helyen üldözve van, hol legnagyobb részben a hazafiság ismeretlen fogalom, s ebből kifolyólag a gyermek nevelés és oktatás a társadalom legalsóbb osztályának nevelési rendszerével még csak párhuzamban sem tehető.

Csodálkozunk ezen? . . .

Az asztalos lakatos, cipész stb. ipar tanoncjai inaskodásuk alatt sok helyütt még a dajka teendőit is kényszerítve vannak elvégezni, de gondoskodva van róluk, hogy éjnek idején otthon maradván, testi fejlődésüket a természet által nyújtott és megkivánt nyugalomból meríthessék. A pinczér tanoncok sok helyütt bár nincsenek alantós cseléd dolgait elvégezni kényszerítve, de testi és szellemi fejlődéseikben a folytonos éjjelezés s álmatlanság által, ugyancsak megvannak gátolva. Hány üzletben találkozunk a túl szigorú bánásmóddal, mely a szükséges fegyelmet melyet csakugyan fenn kellene a tanoncokkal szemben tartani az ide oda taszigálással, arczul ütéssel, legtöbbször fejbe koppantással helyettesíti. Csoda-e tehát ha az előkelőbb polgári családok idegenkednek gyermekeiket e pályára adni.

Arra kellene tehát törekednünk, hogy a vendéglői ipar felvirágoztatására célzó óhajainkkal testben és lélekben megedzelt ifjúságot képezzünk ki iparunk és osztályunk számára. A mit a vendéglői pályára lépő fiatalság az üzletekben meg nem tanulhat, azt sajátítsa el a szakiskolában. Az üzlettulajdonosok pedig örködjének az ifjúság felett, adjanak nekik elég időt az alvásra, felváltva őket az éjjeli szolgálatra, s adjanak nekik lakást, nehogy éjjelenként hazamenve, az éjjeli tivornyahelyek büzhödött légkörétől már gyermek éveikben megmételeztessenek.

A képezés mellett a gyermek nevelést is szemelőtt kell tartanunk, a mint azt *Stadler Károly* szaktársunk, a közp. vasuti vendéglőben gyakorolja. Példát vehetnénk tőle sokan, miként kell a pinczér tanoncokból életre való, ép és szakképzett üzletembereket nevelni.

Szabó Márton
szállodás.

lyes és könnyen megvalósítható is legyen. Nagy siker ez akkor, midőn a szövetkezetek egy néhány fővárosi hitelszövetkezeti szédelgő diskreditálta.

Nálunk a szövetkezeti intézmény csak a nyolczvanas évek második felében kezdett gyorsabban fejlődni, míg másutt, p. o. annak valódi hazájában Németországban már már túlteng. Míg hazánkban 1890. évi június végén 257 szövetkezet volt, addig Németországban ez évi május hó végén 6770 szövetkezet állott fenn. Ott 45 224,061 lélek, itt szorosabb értelemben vett Magyarországon) 13.728,622 lélek, tehát míg a lélekszám 3—4 akkora, addig a szövetkezetek száma 25—26-szor akkora, mint Magyarországon.

Nyílt ajtót törnénk be, ha ma már a szövetkezet előnyeit fejtegetnők, azon szövetkezet, melynek a közgazdasági élet minden terén való létrejövetelel várja igen sok jeles közgazdász s társadalmár a meglevő társadalmi rend békés továbbfejlődését, melyet korunkban nagy tömegek s nem eredmény nélkül ostromolnak. Igaz, hogy nálunk még nem nyilvánul gyakorlati jelenség azon irányban, de ép az teszi helyzetünket kedvezővé, mert van idő oly békés, nyugodt munkálkodásra, sikeres tevékenységre, mely viszonyaink természetes alapon nyugvó konszolidációját talán lehetségessé fogná tenni.

Hazánkban, hol az alsóbb néprétegnek, a mezőgazdaság s ipar legalsóbb rétegeinek a modern termelési hatások alatt keservesen kell küzdeni, a szövetkezet talán lényegesebb szükség, mint ott, hol az már fegyverül, védelemül használtatik más társadalmi osztályok nyomása ellen. Nálunk még nem védelmi, de nevelő eszköz kell, támogatás, hogy a szükségben levő osztályok addig állittassanak lábba, míg lehet, míg azok teljesen el nem pusztulnak. Más országban kiképzett munkás proletariatus háborog, nálunk — sajnos — fejlődésben van egy képzetlen proletárhad, mely nem a gyáros, a tőke hanem az egész társadalom ellen irányulhat.

Erősíteni s fejleszteni kell őket, hogy tántorgó lépéseikkel rosz utra ne térjenek, s mivel bennük teljesen meg van a becsületés törekvés s munka utáni vágy, de hiányszik az e s z k ö z, hogy ezeket kielégíthessék, azt kell megadni, mi e célra első sorban hiányzik: a hitelt.

Hitelszövetkezeteket kell létesíteni. A meglevő pénztintézetek részéről némi idegenkedés tapasztalható a hitelszövetkezetek ellen, mert talán eddigi tevékenységi körüket látják békítva ilyenek alakulása által. Nem oszthatjuk ezen nézetet s alaptalannak tartjuk az aggodalmat; pénztintézeteink élénkebb forgalmu, nagyobb községekben működnek, míg a szövetkezet valódi tere hazánkban a kis község. A pénztintézet nagyobb tőke gyűlhelye, erősebb tőkével dolgozik, a magasabb hitelt igénylők szükségleteit elégíti ki, azoknak ad hitelt, a kik ehhez ép ezért könnyebben hozzá is jutnak; a szövetkezet feladata az apró krajczárokat forintokká tömöríteni, a szerény tőkét gyümölcsöztetni, azoknak nyújtani hitelt, kik a városi pénztintézetektől hitelt nem nyerhetnek s kik oly csekély kölcsönt igényelnek, melyekkel a pénztintézet nem is szeret bibeledni. A falusi lakosság zöme, akár a kisgazda, akár a kisiparos teljesen hitel nélkül van, és ez a körülmény tereli az izzora karmai közé, s előidézti gazdasági tüggelenségének álaásó helyzetét, hogy ma eladja azt, a mit holnap esetleg termel, készít.

Az ily kis embernek kellő időben rendelke-

zésére bocsátott 50—100 frt óriási vagyon, mely képessé teszi őt nyugodtan termelni termelését, készítményeit nem elköttyavetyélni. A községi hitelszövetkezet vezetői személyes tapasztalatuk alapján állapítják meg a hitel mérvét, a kölcsönnek a község gazdasági viszonyaihoz mért módon részben és időben való visszafizetését.

A szövetkezet letéti helyül szolgál oly jelentéktelen tőkének, melyet tulajdonosa rövid időre nélkülözhet, de nem elég nagy ahhoz, hogy érdemes legyen vele a városi pénztintézethez befáradni. Az által pedig, hogy egy egy kis 10—30 frtos üzletrésznek p. o. heti 20 kros stb. befizetésére kötelezi tagjait, ezeket takarékoságra ösztönzi, mert erre alkalmat nyújt s talán inkább, mint a postatakarékpénztár, melynek működését ellensúlyozza az, hogy a községi lakosság a postaintézményt még nem szokta meg, azt igen kevésbé veszi igénybe, s hogy postaállomás kis községekben nem is oly sűrű.

A községi hitelszövetkezet apparatusa kicsi, nem költséges, 2—3 egyénnel ellátható. Ezek hivatala tiszteletbeli, mert kevés munkát igényel, az ügyek elintézésére egy vasárnap elegendő. A járási szolgabíró figyelemmel kíséri a szövetkezet működését s egy kis jóaka által nagy szolgálatot tehet annak, intelligenciájával, szélesebb ismeretkörével.

A szövetkezetek alapítása körül a közöny megfelelő kezdeményezés mellett nem nehéz megtörni. A pestmegyei hitelszövetkezet központi kezdeményezése már is nagy sikereket mutathat fel, s e megye községeiben egymás után keletkeznek hitelszövetkezetek, melyek vezetését a község legintelligensebb, megbízhatóbb elemei veszik kezükbe, a mi már is oly nyereség melynek értékét a közigazgatás emberei és mindenki, ki a könnyű félrevezetésnek kitett községi lakosokkal érintkezik, nagyon jól tudja mérlegelni.

A községi hitelszövetkezet az anyagi érdekek czélszerű istápolása s megvédése mellett kiváló erkölcsi hatást is ér el, mert egy családdá fűzi őket össze, épen azon a téren, melynek kötelékei legintenzívebbek, az érdekekén. Megszokták közöz érdeknek tekinteni az egyes lakos, a tag baját, s mivel a szövetkezeti kötelezettségnél fogva amugy is érdekükben áll annak anyagi helyzetét javítani, erre meg is ragadják az alkalmat, az eszközt. S így erőssé teszik a községbeliek kapcsát, mely most a kedvezőtlenebb anyagi helyzet folytán szemmel láthatólag lazul.

Ma már nagyon is elérkezettnek látjuk az időt, hogy azon nép érdekében, mely szellemi és anyagi korlátoltságánál fogva kezdeményező erővel alig bír, történjék valami a hitelszövetkezetek alapítása körül. A megye jobb módu lakosságának hiteligenyei a meglevő pénztintézetek által teljesen kielégítvők, maga a megyei központ több jól vezetett s tőkeerős pénztintézettel bír, itt a szövetkezett czéltalan; a megye de nincs az egész megyében egyetlenegy községi hitelszövetkezet sem, mely a lés gazdának, kisiparosnak apró hiteligenzeit kelégitse.

(B—d.)

Jegyzőkönyv.

Felvétellett Aradon, az „aradi pinczér betegsegélyző és temetkezési egyesület” decz. hó 18-án megtartott választmányi üléséből:

Jelenvoltak: *Huzó István* alelnök, *Luszkó József* pénztárnok, *Domsitz János* ellenőr,

Községi hitelszövetkezet.

A szövetkezet felvétellett a közgazdasági törekvések napirendjére. És ez már Magyarországon nagy siker. Nagy siker akkor, midőn nálunk hosszú időn át kell érné egy eszmének, míg a közéletbe átmegy, bármily jó, he-

Bengornczy Ágoston, Szabó István, Lineberg József, Fók József vál. tagok, Brukner Mihály vendég.

1.) Huzó István alelnök távol léte folytán üdvözli a tagokat és kitelenti a gyűlés határozatképességét, mire felolvastatja a múlt ülés jegyzőkönyvét, mely hitelesített.

2.) Luszka József pénztárnok betérjeszti december hórol szóló számadásait, mely szerint a bevétel 57 frt 76 kr., kiadás 32 frt 45 kr., maradvány készpénzben 25 frt 31 kr., a számadások és rendben levőknek találtak a 25 frt 31 kr. a pénztárba beutalványoztatott, mire a pénztárnoknak a felmentvény megadatott.

Huzó István alelnök bejelenti, hogy folyó hó 8-án az egyletnek az aradi közkórházban levő tárlata Pölzl Miksa elnök, Huzó István, Domsitz János, Kormos Adolf urak által megvizsgáltatott és az a legnagyobb rendben találtatott.

Megbeszélés tárgyát képezte a jövő hó 21-én a pinczer egylet pénztár javára rendezendő zártkörű tánczvigalom, melynek eszméje egyhangulag elfogadtatott és a rendező bizottság következőképen alakult meg: Huzó István r. b. elnök, Goldberger Bertalan jegyző, Luszka József pénztárnok, Domsitz János ellenőr, Jordán Ferencz, Bergonczy Ágoston, Lineberg József, Mayer Károly, Lübek Hermann, Friedlander Náthán, Jellasicz Ignác, Bauer Henrik, Klein Pál, Lövy Ignác, Kormos Adolf, Fók József, Szabó István rendező bizottsági tagok. A bál az ipartestület dísztermében tartatik. A zenét Nagy Józsi jóhírnevű bandája fogja szolgálni.

Goldberger Bertalan
egyl. tb. titkár.

Tokaj.

— Prolog. —

Irta: Révész István

A váci mükedvelők november hó 15-én tartott előadásán szavalt: Balogh Ida k. a,

Hol a Tiszának zúgó hajjai
A Kárpátoknak búcsút intenek,
Hol a Hegyalja tündér bércziről
Nektárt merítnek fel a fellegek:
Tokajnak ott van kiseded városa,
De félvilágra szól annak neve;
Ha szent honunk mi drága jó anyánk,
E jó anyának ott fakadt teje.

De jött a vész pusztítva hirtelen
S mit megkiméle annyi száz vihar,
Elveszti azt — hiába küzd az ész —
Elveszti azt egy hitvány kis rovar,
Száradt vesszőn nem érik a gerezd,
Óh abból koldusbot se lenne már,
Ahol hazánk dús édenkertje volt,
Ürömmel telt meg a boros pohár.

Nem volt elég, a baj nem jár maga
Be sem hegedt Tokaj fájó sebe,
Még ott ragyog a szempillán a könny,
Már is egy bőszelem küzd ellene;

Tűz perzseli porrá a kis lakot,
Melynek lakója már is a nyomor;
Kenyér, hajlék mind óh mindveszve van;
Ez már nagy seb, be tán soha se forr.

Nem zeng a dal Tokajnak bérczein,
Kihalt az élet, minden pusztá rom:
Éhen kesereg a boldog Kánaán,
Öröm helyett lakója fájdalom:
Nem zeng a dal, talán az anya is
Feledni készül altató dalát,
Hisz' nincs kenyér, melylyel csitítaná
Fájó szívének drága magzatát.

De félre bú! óh jöjj te szent remény!
Jövődbe bízzál óh szegény Tokaj!
Fájdalmidban mi is megosztozunk,
Szívünkbe szállt a megrázó sohaj:
Amíg a testvér őszintén szeret,
Amíg testvér lesz minden hű magyar
Sujthat a vész összes csapásával;
Te élni fogsz s enyészet nem iakar.

Két tűz csatáz: egyik a bőszelem,
A melynek martaléka te valál,
A másik szívünk lángoló tüze,
A mely erősebb mint a zord halál.
Ha e két tűz lángolva összezap,
Győztes bizton a szívnek lángja lesz.
Remélj Tokaj! hisz győz a szeretet,
Egy szebb jövőd reménycsillaga ez!

CSARNOK

Karácsonyi népmondák.

A nép egyetlen egy ünnephez sem fűz annyi babonát, mondát, mint karácsony éjjeléhez. Ekkor hintik el a boszorkányok a rontás anyagát keresztuton, templom táján, udvarokban. Ezért kell akkor krajczárt tenni a lábbelibe, mert ha azzal a rontás anyagjára lép valaki, a krajczár ketté törik s meg van törve a varázs.

A karácsonyi sávós abrosz is ilyenkor szerepel. Első harangszókor terítik az asztalra s rajta hagyják reggelig. Ha embernek, állatnak baja van a háznál, ez alatt az abrosz alatt füstölik meg s ha attól sem gyógyul föl, nem használ annak többé semmi a földön.

Karácsony éjszakáján — a mint sok helyen hiszik — utfélen, kertben emberi nyelven szólalnak meg a fák. De csak az halja meg, ki minden szerdán és pénteken bójtolt. Nem hallották ugyan még az ilyenek sem, de azért hiszik a babonát s azt gondolják, hogy tán nem bójtoltunk jól.

Karácsony éjjelén lehet átadni az örök kárhozatnak az olyan elátkozott lelkeket is, kiket nem válthat meg senki.

Erről szól a „fekete kutya“ regéje is. Volt egyszer egy öreg gróf, ki egész életében rosszat tett, a szegényt nem sajnálta, a jobbágyot zsarolta. Mikor meghalt: arany koporsóban temették el, de a meginduláskor hiába huzták aharangokat, azok nem kondul-

tak meg. Mert a halott el volt átkozva. Harmadnap este rémes nagy fekete kutya futkosott ugatva a kastély körül s a merre futott, kékes láng lobbant fel a nyomában. A nép félt tőle s szaladtak a paphoz: szabadítsa meg őket a gonosztól! A pap éjjel el is indult jámbor emberekkel, a kriptá felé, hogy áldást imádkozzék a halottra. De a kriptában hiába gyujták meg a három szál szentelt gyertyát, azonnal kialudt a láng. Ez azt jelenté, hogy a halott lelke pokolra van szánva, de csak karácsony éjjelén lehet átadni a hárhozatnak, addig nem lesz nyugta a falunak. A fekete kutya minden éjjel ugatott addig. Karácsony estén aztán a pap tizenkét öreg emberrel, mindeniknek kezében imakönyv, olvasó és egy szentelt gyertya, ment a kriptához, az ő kezében tizenkét szál gyertya. Utánok huszonnégy fekete paripa vont a nagy vaskoporsót. Akkor már a gyertyák nem aludtak ki a kriptában. Ráültek az arany koporsóra s úgy imádkoztak. De sietni kellett, mert ha az éjféli harangszó előtt el nem végzik a dolgot, mind a halál fia lesz. Vitték föl az arany hoporsót, betették a vaskoporsóba, ráültek s a lovak elkezdtek száguldani velök. Se eget, se földet nem láttak, míg egy kopár tájon széles vaskapu előtt horkolva álltak meg a lovak. A pap imádságára irtoztató robbajjal tárult föl a vaskapu s lenn a mélységben hullámzott a fekete rohanó víz, kénköves tüzbuborékokat hányva: „Dobjátok bele a koporsót!” — kiáltta a pap s a mint bedobták, háromszor veté föl és nyelte sustorgó víz az embereknek alig volt idejük hátra: ugorni, már nagy csattanással vágódott be a vaskapu, mialatt künn megcsendültek a karácsonyeji harangok. S a fekete kutyát nem látta többé senki. A gonosz ember emlékezete elveszett a föld színéről.

Vagyis bele bujt ebbe a mondába: melyet szájról-szájra ad a nép, hozzátéve: ilyen módon esett meg, én sem elvevője, sem hozzátéveje nem vagyok.

Hát a boszorkány lánya? Az is karácsonyi mese. Szép lány volt s nagyon szerette a legény, ki nem egyszer hallotta tőle: „Ma ne jöjj hozzánk, mert elmegyek az édes szülőmmel;” De hogy hová megy: azt sohasem mondta meg. Egy este aztán ráesett. Látja az ablakon át, hogy tizenegy óra tájban hogyan készülődnek. Szép ruhát vesznek magukra. Az öreg asszony meg fekete bögrét szed s ördöngös tartalmukat ráönti a seprűre, összekeveri kenőcsnek s megkeni vele a maga és a leánya vállait, melyekből rögtön nagy denevér szárny nő ki, Hamar ráugranak a seprűre s hajrá, kiszáguldana az ablakon. A legény se röst, ő is megkenekedik s utánok röpül a szenes lapáton. Rengeteg erdőközön át jutnak egy pompás kastélyba, hol hangzik a zene, vigad a vendég, roppan a boszorkány-táncz. Járják egy füstklgő üst körül, mely alá félszemű sávós macska hordja a tüzet. A legény borzongva nézi buvóhelyéről. Új boszorkányt avatnak föl, az ő szép szeretőjét. Sánta ördög teríti le nagy vörös asztalra s elkezd az élő leányt földarabolni. Tagjait egymás után hányja az üstbe. Majd meg kiszedi, hogy újra összeállítsa. De baj esett, az egyik válla csontját nem lelő sehol, az szétment az üstben. Sebaj! A sánta ördög faragott neki vállcsontot hársfából. A mint a leány újra előttük áll, hangzik a boszorkányok köszöntése: „Tapson sörö komámasszony! S a lány éled „Vigyáznai kell rá, — mondja ekkor az ördög, — mert ha karácsonykor az éjféli mise alatt azt mondja valaki: ennek a leány-

nak hársfából van a vállcsontja*, rögtön szörnyethal s mi elvesztjük, mert megüdvözül.* A legény hallotta ezt s két hét múlva az éjféli unise alatt felszólt mellette: „Ennek a lánynak hársfából van a vállcsontja,* mire a lány szörnyet halt. De legalább üdvözült szegény.

A népképzelem tud vidám mesét is szólni. Ha a legény azt akarja, hogy egy lány vagy menyecske éljen-haljon érte, kövesse a hová ő akarja, kérjen tőle három szál haját, kösse ágaiban hársra, tegye bőgrébe s karácsony éjjelén ássa a saját lakásának küszöbe alá, és akkor az a lány megy utána éjjel-nappal „Cselekvés”-nek hijják ezt a babonát. Így akart rászédni egy délcég legény is egy fiatal menyecskét, a kinek nem volt „huzalma” hozzá. Kért hát tőle három hajszálát. „Minek az neked?” „Nagy rontásba vagyok, lel a harmadnapos hideg, a miatt kell nekem a három hajszálad.” „Esti harangszókor jöjj a kapunkba. Majd adok.” Kivett aztán a menyecske a finom szitájukból három szálát, azt adta át a legénynek. Két hét múlva viszik ezt a legényt katonának s — hát uramfia — az egész falu csodájára fut ám utána a szita. A legény bosszankodik, a menyecske pedig nevet, mert kikerülte a „cselekvés”-t.

Igy játszik a nép képzelme hol rémessel, hol tréfással a mint szeszélye tartja.

A pinczér természetrajzához

Tanulmány.

Minden időben volt pinczér — már a régi láraoknak megvoltak az ő fő- és alpinczérek (a fő és alpoárnokok — l. Mózes 1. 40) és a szép Ganimedest a nyugdíjazott Hebe helyébe egyenesen az Olympus számára szerződtették: de sohasem volt a pincérség oly elterjedt, mint napjainkban. Elterjedése, mint minden művészettörténész bizonyíthatja, pontosan lépést tart a nyilvánosságának a népek életében és háztartásában tett gyarapodásával, a nemzetközi közlekedésnek emelkedésével; igen, ez az elterjedés a leigazibb és legmegkapóbb ismertetőjele mindkét jelenségnek. A pinczér már nincs éghajlathoz, vagy világtájhoz kötve; feltalálható az Alpok magas csúcsain ép úgy, mint a Saharán, ő ép úgy kíséri az éjszaksarki expedíciókat, mint a föld körül vitorlázókat és a leghajósokat. Száma megszámlálhatatlan, mint a tenger homokja, mert alig van már a földön hely, a hol ő a legkülönbözőbb példányokban ne forogna; és a jelen század az állandó seregek mellett az ide-oda futó pinczéroknak legalább is éppen oly nagy csapatait ismeri.

Mennyiség és minőség, mint a philosophusok tanítják, egy és ugyanazon dolognak csak két oldala, egyiknek a másikat mindig földnie kell. A pinczér elterjedésével jelentősége fokról fokra emelkedik. Csakis tudatlanok fogják az ő nagy fontosságát a történelemben félreismerni. Pinczérek, zongoravirtuózok és börzelovagok képezik a lényegét jelen századunknak, a mint az észistenhívők felvilágosodottak és szemfényvesztők voltak a múlt században, a szerelemfalosok és a sarutlan barátok az előbbiben, a tizenharmadik században. Nem csak, hogy a pinczér a mai világgazdasággal, a modern tudománnyal és irodalommal belső összefüggésben áll; hanem az egész élő nemzedék is több tekintetben valami pinczériességet visel magán; és magok a színházak is, a melyekben a kor szellemi atmoszférája kiválóan visszatükröződik, ennek a ténynek — mindegy, akár akarva, akár ön-

kéntelenül — tanubizonyságát adják. Az oly kiválóan vonzó bécsi és berlini bohózatoknak hőse re dzerint egy pinczér, a ki a napi-, vagy világ-eseményeket ismeretes kuplékban velős mondásokkal adja elő; ő a hőse azon drámai mesterműveknek, melyekben költészet és zene a legszellemesebb módon egyesülnek, a melyek elől az elavult ugynevezett klasszidrámaik féltéken visszahúzódtak, hogy csak még szombatokon merészkedjenek elő és csak szabadjegyesek és sentimentális varrónők előtt éljenek át egy pár keserves órát.

Ezen bevezetés után a gondolkozó olvasó előtt feljogosítva érezzük magunkat arra, hogy a mai társadalom egn ily nagy és befolyásos osztályának szenteljük tanulmányunkat.

A pinczér rendszerint nagy város szülőtte. „A lángész a csendben, a jellem a világ zajában fejlődik ki,” mondja a szerelmes és azért oly okos Leonora grófnő Ferrarai Alfonz herczegnek. Ő ekkor mindenestre csak Tassora gondol, pedig ez a mondás ép úgy illik a költőkre, mint a pinczéroknak, t. i. az első részével azokra, a második részével emezekre. Költőink a legrégebb időktől fogva nem csak, hogy a magányban képezték magokat, hanem rendszerint oly mély csendben eltek is, hogy életükben nem is ismerték őket, és hogy csak haláluk után fedezték fel őket az irodalomtörténészek. Ily visszavonult élet nélkül sohasem lettek volna azok, amiké lettek; ezt jól tudjuk mi és azért éppen nem törődünk az élő költőkkel, hanem a megholt költőknek hogy másokat utánzásukra buzdítsunk, pom, pás emlékeket állítunk és tiszteletökre nagy-szerű ünnepélyeket rendezünk. Éppen fordítva áll a dolog a pinczérrel. Bármennyire becsüljük is életében, halála utáni hírnévre nem számíthat és ez után nem is vágyódik, ez nem ér rá nézve annyit, mint a legcsekélyebb borraló — a pinczér a közvetlen jelené, a valódi pezsgő életé. Habár benne is némely tehetőségek nem csak kívánatosak és hasznosak, hanem ellenkezőleg okvetlenül szükségesek is, mégis nála a súlypont nem a tehetségre, hanem a jellemre esik; a pinczér ugyanis mint ilyen — állása és hivatása szerint — nyilvános jellem. A jellem pedig — hogy a költő szavaival még egyszer éljünk — nem a magányban, hanem a világ zajában fejlődik ki, vagy mint egy más versio szól, a világ sodrában. Mint hogy a tulajdonképpeni világ csak a nagy városokban található fel, ebből következik, hogy ezek — habár általában még más céljuk is van — mar a természettől a pinczér szülő- és nevelő-helyeül vannak szánva úgy, hogy neki itt, és csak itt kell születnie és nevelkednie. Quod erat demonstrandum. — Tényleg a statistikusok is kimutatták, hogy a pinczérek majdnem valamennyien a nagy városokból származnak hogy egy községnek legalább is 5000 lakost kell számlálnia, hogy csak egyetlen egy pinczért tudjon világra hozni, míg ellenben a 100,000 lakosnál több számláló városokban már minden 50 fiugyermek között egy pinczér születik. Urasági szolgák és kocsisok, lakájok és házi vadászok tulnyomóan nagyobb részben vidékről ujonczoznak magoknak, nevezetes leginkább a nemest és allodialis birtokokból, vagy legfeljebb kis helységekből — de aztán ők csupán csak magán személyek és azok is maradnak; a pinczér azonban, a ki a balsors következtében egy mezővároskában, vagy éppen egy faluban pillantotta meg először a napvilágot — sohasem lesz pinczér a szó teljes értelmében.

Miután ideig jutottunk, tovább már nem

szabad a pinczérrel általában beszélünk. Már itt az a pont, hol a pinczérek nagy nemzetisége két főcsaládra oszlik: a vendéglői és szállodai pinczérokre. Amazt rendszeren anyja, ezt idegen kezek az áplólházban nevelik.

Mi először a sokkal számosabb és elterjedtebb családról beszélünk, tárgyalni fogja első sorban különlegese a vendéglői pinczért.

(folytatás következik.)

Tóth Antal.

(Mai képünkhez.)

A «Vendéglősök Lapja» t. olvasói előtt bizonyára élénk emlékezetben van Tóth Antal jeles szaktársunknak a magyarosodás, valamint iparágunkat érintő horderejű dolgok felett tanúsított hazafias fellépése s szives közreműködése.

Évekkel ezelőtt midőn a pinczer-egyletek ügykezelésének magyarosításán fáradoztunk, Tóth Antal barátunk sietett az első között szellemi közreműködésével, sokoldalú képzettségével, igaz magyar hazafiai érzelmeivel nemest törekvésünket diadalra juttatni.

Olaszottsága s bő tapasztalatai, valamint saját szellemi öképzése folytán a magyar társadalomnak hasznos és mindnyájunk tiszteletére érdemes tagjává tette magát.

Mint üzlet ember szelid, nyájas modora által közbecsülésben részesül. Ő volt a nagykanizsai vendéglősök, kávéosok, pinczérek stb. egyletének egyik legnagyobb támasza éveken keresztül titkára, valamint a nagykanizsai pályaudvari vendéglőnek sok éven át szakképzett, derék főpinczére.

Jelenleg a budapesti granátos-utca és Megyeház utca sarkán levő „Zenélő órához” címzett vendéglő tulajdonosa, nagymérvű üzleti elfoglaltsága közepette is mindenkor szivesen szenteli idejét szakirodalmunk emelésének, valamint iparunk fejlődésének.

Alvás.

(Folytatás)

Vacsora után nem szabad tehát azonnal lefeküdni várni kell, míg az emésztés megkezdődött, a mi aztán szépen tovább folytatódik az alvás alatt is s azt nem befolyásolja. Élkezés után legalább 1—2 óráig várni kell a lefekvésvel, s ezt az időt mozgással, szórakozással kell eltölteni A mozgás, szórakozás gyorsítja az emésztést, de elő is készíti az embert egy édes, nyugodt álomhoz, egy kellemes éjszakához.

Az ember életének körülbélül harmadrészét, alvással tölti el. Nagyon fontos dolog tehát, hogy milyen az a szoba, és az ágy, hol az életből ez a tekintélyes rész elvesz.

Azután meg azért is fontos dolog gondot fordítani a szobára és az ágyra, mert egyik is második is igen nagy befolyással van a nyugodt, csendes álomra és így az egészségre.

A szobának magának tisztának, kellemesnek kell lenni. Tiszta és kellemes a szoba akkor, ha jól van szellőztetve. Ajánlatos ezért hogy a hálószobát télen-nyáron egész napot át szellőztessük az ablakok nyitva tartása által. Legalább nyáron keresztül éjjelre is jó az ablakot nyitva tartani, télen pedig legalább az ajtot, hogy így a szoba levegője a másik szoba levegőjével elegyedhessen.

Nem szabad a szobának sötétnek lenni, mert a sötét szoba barátságtalan; benne a levegő olyan idegenszerű, nem kellemes, akár csak a pinczében. Félreesőnek sem szabad

lenni; félreeső szobába sohasem hat be a nap-sugár. Az ilyen zárt, soha át nem melegedett helyeken pedig olyan zárt, fojtó lesz a levegő, daczára a szakaftalan szellőztetésnek, mintha egyáltalában nem is szellőztettek volna.

A szobának tágasnak kell lenni. Szűk szobában többnek aludni, különösen, ha az a szoba szűk, kicsiny, félreeső. Ilyen helyen a levegő gyorsan szennyeződik, s ha reggel ide belépünk, szinte undorító, visszatartó szagot érzük. Természetes, hogy az ily levegő megmérgezi szervezetünket, aláássa egészségünket, s ha életünk egy harmadrészét ily helyen kell tölteni, idő nap előtt elpusztulunk.

Az ilyen tulsufolt, szűk és félreeső hálószobák számtalan betegségnek forrásai. S tényleg az ily helyen lakók sápadtak, elcsenevésznek, a betegség különböző fajai folytonosan uralkodnak közöttük, a betegségből soha ki nem fogynak.

A jobbmódu emberek természetesen lehetőleg kényelmes hálószobákat használnak, azokat tisztán tartják, szellőztetik, s így kevésbé is vannak kitéve a betegségeknél s ennek folytán tovább is élnek.

Nézzük csak, hogy igaz-e ez? Legjobban meggyőzhet bennünket a fentebbi tények igaz voltáról az, hogy legkevesebb ideig élnek a munkások, tovább a jómóduak és legtovább a gazdagok.

A hazai fürdők s pinczérek.

A hó fehér leple ellepte a láthatárt, a zord tél fagya üzi természeti szokásait, azon évszak, melyben a fűtött szobák kényelmet nyújtó menhelyül szolgálnak, és a szunyadozó társas életet meg élénkítik; a karácsonyi ünnepek alatt eme igazi családi ünnepek alkalmával, sok élénk eszmecserét hallottam, de várakozásomat teljesen nem elégitették ki, ami nem is csoda, mert az általam óhajtott dologról eszmecserére sokkal alkalmasabb az újév, mikor az elmúlt évben történetekkel foglalkozunk.

En is t. olvasóim a múlt évben történt és közvetlen minket pinczéreket érdeklő dologgal akarok foglalkozni, sokaknak élénk emlékeztetése fog, lenni, ama elsomorító tény, melyeket a Szliácsi, Tr.-Teplitzi levelek elő idéztek, méltán s jogosultan felháborodhatott minden fia e hazának, hogy előkelőbb nyári üzleteinkből azért nélkülöztettek a pinczéreket, mert magyarok.

Egyébb indokot nem találhatunk, mert minden magyar pinczér anyanyelvén kívül legalább a németet is bírja, üzleti képességről meg egyáltalán szó sem lehet, ott a hol a bécsi Prater pinczéreket Prateros magaviselete kielégítő volt, ott a magyaroké csak kiütő lehet.

Eme ellenünk való tüntetést, tétlenül tovább nem nézhetjük, hogy ne vádolhasson az utókor bennünket meghunyászkodó gyávagsággal, tisztelettel kérem az ország szívében, a fővárosban lévő illetékes társulatokat, emeljék fel szavukat, velük fog tartani a nagy közönség, velük a szaktársak, öröm és hála fogja kisérni lépéseiket, bontsák ki a magyarság zászlóját, mely alá csoportosulni egyedüli óhaja a zsendülő ifjúságnak, szilárd elhatározás, vasakarát meghozzák a fáradtság gyümölcseit.

A fürdőszemélyzet összeállításának ideje már ugysis küszöbön van. Bátor vagyok tehát úgy a t. fürdőigazgatóságokat, mint a t. fürdővendéglős urakat a jó ügy érdekében felhívni kérve őket, hogy a hazai fürdőkben csak is

olyan személyzetet alkalmazzanak, kik szak-képzettségük mellett édes hazai nyelvünket is tökéletesen bírják.

Takáts János
főpinczér.

TÁRCZA.

Romeo és Julia.

Mindenki ismeri e két nevet. A szerelmesek típusa e két alak. Annyira jelképei az ideális s önfeláldozó szerelemnek, hogy azt megérzéskénti csupán e két név képes.

Susogó szerelmesek édes ajkain, hányszor nem jelennek meg azok a szavak, melyekkel e két szerelmes egymás lelkét boldogította. Szerelmök a pillanatnyi szenvedély fellobbanásától a megsemmisülés perczéig örök, odaadó, dicsőült, felmagasztaló érzés volt.

A szenvedély nem okoskodik a lehetőség fölött, hanem határoz, s ha kell, a világ ellen törve megsemmisül, vagy maga ellen fordulva elemészódik: eldobja a léteit magától, saját lángjaiban hamvad el.

Alig pillantják meg egymást a bál tölgy-számban, szenvedélyök lángra lobban. E pillanattól kezdve csak egymásra gondolnak, minden törkvésük: egymásévá lenni s egymásénak maradni.

A két család gyűlölködése többé nem akadály, kiszakítják magukat harcban élő családjaik kötelekéből. Rájok nézve nem létezik múlt és jövő. Nem amaz, mely szétváasztásukra tör, és nem az, mely tervezést, gondolkodást igényelne tőlük.

A szerelem életükké, ennek teljes tartalává lesz s halálukká is, ennek kikerülhetetlen okává. Ketten tesznek egyet, de ők ketten akarnak mindent tenni. Valójoknak e teljes egygyé olvadása képezi szerelmök fenséges erejét. E szerelem nem üres merengés és tétlen sóhajtozás: testöket és lelköket, egész lényöket illeti. Ebből meríti elbájoló valószínűségét és megragadó hevét. Romeo-t elkábítja, vakká és örvöngővé teszi, ki nem lát, nem gondolkodik, s csupa oltalanságot cselekszik; Julia lelkét ellenben megerősíti s fenséges lelkesedéssel tölti el.

Julia szerelme fokozatosan fejlődik. Mikor megismerjük, még ártatlan leányka, kinek szívében a szerelem szikrája lobbot vetett s a ki a szenvedély erejéről, habár az egész lényét az első pillanatban át és áthatotta, csak néhány szóval képes hirt adni. Később jellemében a gyöngédség és a szenvedély, a szüzies szemérem s az önfeláldozó odaadás: a lélek legcsodásabb képévé szövődik. Végül a boldogság tetőpontján látjuk e nőt, amint az üdv, gyönyörében kéjeleg s a lélek legszabadabb legüdvözítőbb kitejezéséig emelkedik. A nő, midőn a viszonyszerlem meggyőződésének ünnepe ül, s z nevedélyének a gyümölcseit leszakasztja, ömlengéseiben elragadó, erőteljes, a szenvedély költészete által a legmagasabb költői lendületre is képes. Csakhogy rendesen a kielégített, — nem, csak a megízelt üdvözlem magaslatán tarul fel a szerencsétlenség örvénye is.

A Capulet és Montaque család gyűlölségei hagyományos örökségképpen száll apáról fiúra. Szerencsétlenségükre Romeo és Julia egy báli mulatságon megismerkednek s végtelenül megszeretik egymást. A szerelmes történet rendes folytatása az volna, hogy egymáséi legyenek, csakhogy . .

Vannak az életben szerencsétlen lelkek, a kik hiába szeretnek. Az egyik, egy ifju nő, titkon lánog egy férfi szívért. A nő helyzete nagyon szomorú. Ha ő megszeret valakit, nincs ugy hatalmában czélhoz érnie, mint egy férfinak. A nő csak titkon éghet, s elsorvadhat szerelme bánata alatt, mert talán soha, vagy nagyon későn kínálkozik alkalom, mely szíve imádoztját közelébe hozza. S akkor is, ha találkozna, ő csak remeg lelke gyönyörének sulya alatt s nem provocálhatja a férfiú szerelmét. S hogyha hozzá még az hideg, közönyös marad? . . . A férfi minden alkalmat felhasználhat, hogy közelébe jusson annak, a kit szeret, s talán az eleinte hideg, zárkózott szívet az ő lelkének melegsége áthatja s a két lélek megérti egymást, s boldogok lesznek. Igaz, hogy a nő tulságos előnyvel bír a férfi fölött a szerelem ébresztés eszközeit illetőleg, — de azért a férfi könnyebben hódíthat!

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Lapunk t. előfizetőinek**, munkatársainak barátainak s olvasóinak őszinte szívből kívánunk boldog újévet, s továbbra is szíves jóindulatukért eszedünk.

— **Pinczerek bálja.** A kanizsai szállodák és kávéházak pinczérei fényes zártkörű bált rennek 1891. évi február hóban az „Arany szarvas“ szálloda disztermében. A bálra az előké. születek nagyban folynak és a meghívók a legközelebbi napokban szét lesznek küldve.

— **Vendéglő átvétel.** Nagykárolyban az uri kasszinó bérletét, melyet eddig Pék Mihály birt. ujabban Pásztor Elek vette át. Sok szerencsét!

— **A budapesti pinczér-egylet** tevékeny elnöke Böhm Emil, miután vendéglős lett, a pinczér-egylet alapszabályai értelmében az elnöki tisztséget nem viselheti. E körülmény nagy veszteség az egyletre, mert Böhm Emil minden tekintetben szíven viselte az egyesület javát. Mint halljuk, Böhm Emil utódául Török Istvánt, a Frischauf-féle vendéglő jelenlegi főpinczérét emlegetik, sőt már tekintélyes pártja is van. Örömmel üdvözöljük azokat, kik Török Istvánt óhajtják az egylet elnökéül megválasztani, mert vele a magyarság ügye is győzne. Török István testestül lelkestül magyar ember, műveltsége és zakképzettsége, valamint multja hivatottá teszik őt a fővárosi egyesület vezetésére. Ő volt az egyletnek 1882-1884 években elnöke, akkor is ápolta már a magyarsodás magasztos ügyét, mint uttörő, legilletékeseb lehet a pinczerek bizalmára. A Török-párt hívei legközelebb értekezlet tartanak Muhr György vendéglőjében.

— **Vendéglő átvétel.** Indián az uradalmi nagyvendéglő Randvégh József szaktársunk a Zimonyi vasuti vendéglő volt bérője vette át, s azt a közönség kényelméhez képest teljesen ujonan berendezte.

— **Marmaros-szigeten,** a Vadász kürt szállodát Garvay Sámuel szaktársunk vette át s azt a mai nappal megnyitja, Sok szerencsét!

— **A burgonya-betegség ellen.** Egy svájci gazda megkísérelé a burgonya szárait azzal a folyadékkal befeccskendezni, melyet a peronospora ellen használt E folyadék 2 kg. rézgáliczból 2½ kg. szódából és 100 liter vízből áll. Az említett gazda burgonya földjének egy részét kétszer feccskendezte be (juli 5-én és 30-án), egy részét egyszer és egyet meg nem feccskendezett. A feccskendezést bokorról bo-

korra végezte söprével. Augusztus 11-én a be nem fecskendezett száraz és levelek mind betegek voltak, a befecskendezettek majdnem szeptember végeig üde zöldek maradtak. A legnagyobb meglepetés azonban akkor érte a gazdát, mikor a burgonyát kiszedte a földből. A folyadékkal kezelt bokrok alatt sok és nagy burgonyát talált, beteg alig volt köztük, azok alatt, melyeket nem kezelt az oldattal, sokkal kisebb és kevesebb gumót kapott. Az egyszer befecskendezett bokrok alatt középtermést kapott, tehát jobbat, mint a nem kezelt alatt és gyengébbet, mint a kétszer befecskendezettek alatt. A két kísérleti parcella burgonyái megméretvén, kitűnt, hogy a kétszer befecskendezett parcellán termelt nagy gumó 24, kis gumó 13, beteg gumó 7.5 kiló, a meg nem fecskendezett parcellán nagy gumó 42, kis gumó 3.5 font. A befecskendezett parcellán tehát háromszor annyi nagy gumó termelt, mint a be nem fecskendezett. A fecskendezés, tekintve hasznát, aránylag igen kevésbe kerül.

— **Halálozás.** Ifj. *Kaps József* fővárosi szaktársunkat érzékeny családi veszteség érte, forrón szeretett édes atyja id. *Kaps József* elhunytával. A boldogult számos évig bérlője volt a Margitszigeti vendéglőknek. A gyászoló család közt van *Berger Vincze* szaktársunk is, kinek a megboldogult apósa volt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe Budán a Gyorskocsi-utca 1-ső szám alatti lakásáról Béke poraira!

— **Komáromban** Kéry Péter vendéglős az alsó Dunasoron levő vendéglőjét saját kezelése alá vette.

— **A budapesti „Pannonia“** szálloda portási állását *Rambowszky József* vendéglős a párisi magyar csárda egyik tulajdonosa nyerte el.

— **(Asszonyok a játékasztalnál.)** *Nisni-Novgorodban*, a nagy orosz kereskedő városban alaposan kijátszották férjeiket az asszonyok. Férjüramék a hosszú téli éjszakákat a klubban szokták tölteni s magukra hagyták a hölgyeket, a kiket majd megölt otthon az unalom. Végre megsokalták ő nagyságaik a dolgot s gyűlést tartottak, a melyen furfangos haditervet eszeltek ki. Másnap reggel, midőn a férjek fölöstökömhöz ültek, az asszonyok kijelentették előtűk, hogy ők is tagjai akarnak lenni a klubnak s ha az urak nem fogadják be őket, más szórakozást fognak keresni. — A hölgyek kategórikus kijelentése valóságos pánikot idézett elő a nisni-novgorodi urak között. Gyűlésükön nagy vitaközlés után elhatározták, hogy teljesítik a nők kívánságát. A hölgyeknek is a fenyegetése, hogy más szórakozást keresnek, ha meg nem tűrik őket a játékasztal mellett, egyik-másik ferjet méltán remítette meg, mert, a mint egy dusszadag kereskedő a férjek gyűlésén mondotta, „a hölgyek általában nem érdemelnek bizalmat.“ Most hát a nisni-novgorodi hölgyek vígan kártyáznak férjeikkel a klubban, míg gyermekeiket egészen a gouvornantokra és bonokra bizzák.

— **A debreczeni pinczér-egylet** évi rendes közgyűlését f. hó első felében fogja megtartani. Ekkor leend az új tisztújítás is. Mint halljuk, az egylet elnöki tiszttségére *Lendbauer Kalmán* kávéháztulajdonos ur, az egyesület eddigi tevékeny, buzgó és magyar érzelmű elnöke nagy többséggel fog megválasztatni. Éljen!

— **Kis-Kapuson** a vasuti vendéglő főpinczéri állását *Szeder Ferencz* nyerte el.

— **Bécsi pinczér-bál.** A bécsi pinczerek ez-

idei eltebálja f. hó 16-án fog megtartatni a Zsófia teremben. A bál rendező bizottsága a következőképp alakult meg: Elnök: *Weezka Gusztáv*, alelnök *Bily Ferencz*, titkár *Rumpold Alajos*, pénztárnok *Ziegler Antal*, *Scheibelbauer Károly*, *Wirth Lajos*, *Seehofer János*, *Sirouy Antal*, *Dombacher J.*, *Gritzbach T.*, *Hillebrand H.*, *Huber Ede*, *Mündl Ferenc*, *Szowoboda Adolf*, *Stanek Tódor*, *Wallner József*, *Urnauer Lipót*.

— **A kávéosok köszönete.** A fővárosi kávéipartestület küldöttségileg tisztelgett *Légrády Károly* főv. bizottsági tagnál, hogy a decz. 23-án tartott fővárosi közgyűlésen a légszeszkeszében elfoglalt álláspontjéért köszönetét és elismerését fejezze ki. A küldöttséget *Némái Antal* vezette, tagjai *Harkai* a „Korona“ és *Pelzmann* a „Pannonia“ kávéház tulajdonosai voltak. *Némái Antal* kifejezést adott annak a rokonszenynek és helyeslésnek, melylyel a kávéipartestület *Légrády* bátor és igazságos föllépését kísérte, kifejezést adott továbbá irányában táplált bizalmuknak, valamint annak is, hogy az ipartestület *Légrády* álláspontját minden tekintetben helyesnek és saját magáénak ismeri el. Végre felkérte őt, hogy továbbra is önzetesen ez uton haladva a magánfogasztók érdekeit melegen karolja fel, amit *Légrády* szívesen meg is ígért.

— **A tojásnak tölre való elvevése.** A tojás konzerválásának, friss állapotban való eltartásának sokféle módja közt egyszerűsége és olcsósága miatt a következőt is ajánljatjuk a gazdasszonyok figyelmébe. Vegyünk megfelelő mennyiségű égetett gipszet, keverjük vízzel hig péppé s mártsuk bele a tojásokat. Ez a gyorsan keményedő pép a levegőt teljesen elzárja a tojás tartalmától, tehát céljának teljesen megfelel. A fő az, hogy a tojás friss, egészséges legyen akkor, a mikor a pépbe mártjuk. A prebarált tojást hűvös, száraz helyre kell rakni, a hol a következő tavaszig nem romlanak el. Sokan olvasztott viaszba vagy mézspépbe mártják; a viasz megfelel ugyan a célnak, de drága; ellenben a méztől kellemetlen izt vesznek fel a tojások, ha hosszabb ideig benne heverték. Sokkal célszerűbb ha a tojást olyan meszesvízbe (mésztejbe) rakjuk, melyben 6% só van; az edényeket, melyekben a meszes víz és a tojás van, légmentesen be kell kötözni vagy ragasztani. A tojás 6 hónapig sem romlik el bennök. Töményített vízüvegdat is konzerválja a tojást; e célból ezt az oldatot 28—30 C. fokra melegítjük s ugy rakjuk bele a tojást, melyben mintegy 10 percig áztatjuk; ekkor kivesszük s farostélyon megszáritjuk. A folyadék olyan nyákkal vonja be a tojást, mely a levegőt nem bocsátja át. Az olaszok szalicilsavval konzerválják a tojásokat következő módon: 50 gramm szalicilsavat kevés borszeszben oldanak fel, aztán 1 liter vizet öntenek hozzá. E folyadékban a tojást egy óráig áztatják, azután megszáritják s szecska közé ládába rakják. Az így konzervált tojás négy hónapig sem sulyából nem veszít, sem minőségre nézve meg nem változik.

— **A soproni pinczerek bálja** f. hó 31-ikén a kaszinó kistermében fog megtartatni. A tiszta jövedelem az egylet pénztára javára fordítatik.

— **A bécsi vendéglősök ipartársulata** f. hó 20-ikán tartja meg ez idej tánczvigalmát az „Arany kereszt“ szálloda nagy termében.

— **Aradon Weitner József özvegyénél** mult hó 17-én tisztelgett a pinczér egylet 3 tagu bizottsága, kik a jegyzőkönyvi kivonatot átadták, e bizottságba voltak: *Goldberger Bert.* egyl. titkár, *Hellebrand Lajos* főpinczér és

Kormos Adolf iroda vezető, — *Goldberger B. e.* titkár a következő beszédet tartotta. „A sors keze mindnyájunkat egyenlően büntet, egyiket jobban sújtja a csapás mint a másikat, egyik jobban érzi a fájdalmat mint a másik. A sors azon mostoha csapásáért jöttünk Nagyságodhoz részvétünket tolmácsolni, mely első sorban Nagyságodat és szeretett családját és másodsorban bennünket ért, kik az elhunytban hosszú időn át elnökünket és disztagunkat tisztelni szerencsénk lehetett. Fogadja részünkről a pinczér egylet nevében őszinte részvét nyilatkozatunkat Az özvegy meghatva könnyes szemekkel köszönte a megtiszteltetést.

— **Megbüntetett kávé.** Budapestnek az a pompás pavillona, a mely az Erzsébettéren épült és arra lett volna hivatva, hogy disze legyen a város e részének és előkelő helye a közönségnek. Most már egy idő óta *ronda kávéház volt* s ha idegen ment oda, a kívülről csalogató pavillonba valamit elkölteni, családásokkal hagyta ott a „kávétermeket.“ — E pavillonban volt berendezve a főváros egyik legveszedelmesebb *kártyabálingja* a mely a kávé, *Reich Jakab* bérlő pártfogása alatt virágzott. — A főkapitányság többször akarta már kitörni az üzelmek nyakát, de a rendkívüli „védelmi intézkedések“ miatt nem sikerült őket tetten érni. Most azonban a főkapitányságnak alapos okai voltak a bérlő ellen feljelentést tenni az V. ker. előjáróságnál mint elsőfoku iparhatóságnál, a mely csütörtökön mult hó 4-én tartott ülésében *Reich Jakab* kávést hávéházi jogának gyakorlásától hat óra eltöltötte.

— **Katonatisztek külön vendéglői és kávéházai.** Páris katonai kormányzója — a belügyminiszter rendeletéhez képest — összeíratta a város minden vendéglőjét és kávéházát s ezek közül kijelölte azokat, melyeket a tiszteknek és külön a melyeket a legénységnek szabad látogatnia. E rendelet végrehajtása nagyon sok üzlettulajdonosra nézve érzékeny kárral fog járni.

— **A győri pinczér-kar** betegsegélyző pénztára javára a „Vigadó“ disztermében 1891. jan. hó 14-én Vörös Jancsi nemzeti zenekarának közreműködése mellett zártkörű tánczvigalmat rendez. Belépti díj: személyre 1 frt, családjegy (3 személyre) 2 frt. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

— **Halálozás.** *Miller Pongrácz* a párisi „Café Adam“ kávéház tulajdonosa életének 34-ik évében mult hó 16-án jobblétre szenderült Szktár aink közül, a Kik Párisban megfordultak, bizonyára nagy megdöbbenéssel veszik e hírt, mert *Miller Pongrácz* a Párisba érkező magyar pinczereknek igazságos és őszinte pártfogójuk volt. Az ő kávéháza gyűléshelyül szolgált a magyar és osztrák pinczereknek, valamint a párisi első rangu szállodák személyzetének. Nála volt a „Société de Secours Mutuels des Sommeliers D'Hotel“ elhelyező intézet irodahelyisége, ugyszintén a „Club Austro-Hongrois“ pinczér kör helyisége. *Miller Pongráczban* tehát sokat veszettek a Párisban tartózkodó szaktársaink. Jöszivüség s a magyar pinczerek iránt érzett jóindulatát és rokonszenvét valjon lesz-e a ki pótolni tudja. A boldogult elhunytáról a következő gyászjelentést vettük:

Société de Secours Mutuels des Sommeliers D'Hotel 41, rue St-Augustin Paris. Club Austro-Hongrois a Paris 41, rue Saint-Augustin. Nous avons la douleur de vous faire part de la perte de notre regretté membre et ami Pan grace *Miller* décédé le 16 Décembre 1890, dans sa 34me année, muni des Sacraments

de l'Eglise. Et vous prions d'assister á la Messe qui sera dite á son intention, le Samedi 20 Décembre, á 10 heures précises, en l'Eglise St-Roch, sa paroisse. Priez pour Lui! De la part de Madame Miller, sa veuve; de Messieurs Théodore et Rupert Miller, ses fils; de Mesdames Marie et Olga Miller ses filles de Monsieur et Madame Miller, ses père e mère; de toute sa famille et des Sociétés de Secours Mutuels des Sommeliers d'Hôtel á Paris et du Club Austro-Hongrois de Paris." Teme-tése a párisi szaktársak óriási részvétele mellett ment végbe. Béke poraira!

Ravasz vendéglős. Vendég: Vendéglős ur nincsen ma nálam pénz, tartsa azt a csekély összeget, a mivel tartozom, emlékezetében. Vendéglős: Szivesen, de miután nagyon rossz emlékező tehetségem van, meg fogja engedni hogy felírjam krétával az ajtóra? Vendég: De vendéglős úr, hiszen akkor az egész világ elolvashatja, hogy önnek adósa vagyok. Vendéglős: Tudja mit? Hagyja itt a felső kabátját s azzal addig betakarjuk a felírást!

Családi jelenet. Anyós: Te valóságos zsarnok vagy! Nődtől még egy kalapot is megtagadsz, pedig mi lennél, ha leányomat nem vettéd volna el... Vő: — — Boldog ember!

Mindenkinek, a ki napilapokat nem olvas és mégis megbízható források után kellőleg tájékozva óhajt lenni a bel- és külföldi politikai hírek s egyáltalán a világ folyása felől, — legajánlatosabb a „Nemzeti Hírlap“ járatása. A „Nemzeti Hírlap“ megjelenik hetenkint kétszer, *kedden és pénteken, a legnagyobb hetilapok alakjában, képekkel és könyv alakban nyomott regény melléklettel.* Tartalmát egyébként politikai és közgazdasági cikkek, hazai és külföldi hírek, irodalmi és művészeti rovat, tárczarovat költeményekkel stb képezik. Van e mellett két állandó alakja is: *ifj. Laczur Gáspár* és a *peleskei nótárius*, kik hol humorral, hol gúnyval, majd prózában, majd versben kritizálják a közélet teirén felmerülő újabb mozzanatokot. A lap iránya ugy a kormánytól, mint az egyes pártoktól *független*, tisztán azt tartva szem előtt, a mi hazafias, a mit nem a párt-, hanem nemzeti érdekek kívánnak. — A lapda állandóan dolgozni szoktak a szerkesztőn kívül: *Inczédy László, Rudnyánszky Gyula, Erdélyi Gyula, Madarassy László, Paldgyi Lajos, Varsányi Gyula, Dura Máté, Zemplényi Árpád, K.-Beniczky Irma, Szanday Zénó, Mész Béla, V. Gadl Karolin, Jámor Lajos, dr. Sennyei József és Gobóczy Károly.* — Rendkívüli kedvezmények gyanánt a „Nemzeti Hírlap“ a következőket nyújtja előfizetőinek: Kivétel nélkül mindenkinek, a ki legkésőbb január hó végéig be-küldi az előfizetést, *ingyen küld egy csinos kiállítású falú naptárt, ezenkívül minden negyedd első hónapjának végén kisorsol előfizetői között 10 darab irodalmi becsü könyvet,* melyek mindegyikéhez egy-egy tőzseileg jegyzett sorsjegy van mellékelve, mely sorsjegy 40—50 évig állandó pénzértéket képvisel s évenként több húzáson játszik 10—20.000 forintos fő- és számos melléknyereményekre. E sorsjegyek negyedévenként: 2 *Bazilika-* és 8 *Jószív-sorsjegy.* — A gyűjtőknek a „Nemzeti Hírlap“ négy előfizető után egy ingyen-példányt ad, azok között pedig, kik négy előfizetőnél többet gyűjtöttek, eltekintve attól, hogy az illetők mindnyájan egy ingyen példányt kapnak, még 3 darab 20 frankos, 3 darab cs. és kir. és 3 darab 10 frankos aranyat oszt ki. És pedig egy-egy 20 frankos aranyat kapnak azon gyűjtők, kik négyen felül legtöbbet gyűjtöttek; egy-egy cs. és kir. aranyat kapnak azok, kik a legtöbbet gyűjtöttek után aránylag legtöbbet gyűjtöttek, a 3 darab 10 frankos arany pedig sorshuzás után azok között osztatik ki, a kik négyenél többet, de az előbbieknél kevesebbet gyűjtöttek, vagy ha ilyenek nem volnának, akkor azok között, a kik legalább négy előfizetőt gyűjtöttek. — A „Nemzeti Hírlap“ már 6 év óta főnáll s évről-évre újabb kedvezményeket nyújtva előfizetőinek, mind nagyobb tört hódít magának. Szerkeszti *Kulcsár Ernő.* Kiadja *Róza Kálmán és neje.* Előfizetési ára: Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 30 sz. — Mutatványszámokat és gyűjtő-íveket a hozzá intézett levélhöz megkeresésekre készséggel küld a kiadó-hivatal.

Előfizetési felhívás

a

„Vendéglősök Lapja“

1891. nyolczadik évfolyamára.

Lapunk a közelgő újévvel fenállásának nyolczadik évfolyamába lép. Előfizetési ára marad a régi, egész évre 6 frt., félévre 3 frt. negyed évre 1 frt. 50 kr.

Gyűjtőknek minden 5 előfizető után egy tiszteletpéldánnyal szolgálunk. A ki maga mellé még egy új előfizetőt szerez, annak megküldjük a kiadásunkban megjelent „Vendéglősök, kávéosok és pinczerek naptárát“, mely külön is megrendelhető. Egy példány ára 60 kr. Ugy a lapunkra, valamint a naptárunkra szóló előfizetési pénzek a „Vendéglősök Lapja“ kiadóhivatalának Budapest, VIII. Zerge-utca 19. sz. a. küldendő.

Mindazon szaktársainkat pedig, kiknek előfizetése e jelen számunkkal lejárt, kérjük előfizetéseik mielőbbi szives megújítására.

Budapest, 1890. december hó 15.

a „Vendéglősök Lapja

szerkesztősége és kiadóhivatala

Boldog újévet!

Ipartársulatunk mélyen tisztelt tagjai, ugyszintén jó barátain és ismerőseim fogadják az újév alkalmából őszinte üdvözlőmet kifejezése mellett legjobb kívánataimat

Budapest, **Gundel János**

a budapesti szállodások-, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulatának elnöke.

Fogadják összes t. barátaim és ismerőseim az újév alkalmából legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!

Budapest,

Wirht Ferencz ipartársulati alelnök.

Vendéglős ipartársulatunk igen tisztelt tagjai valamint jó barátaim és ismerőseim fogadják az újév alkalmából a legőszintébb üdvözlőmet és jó kívánataim kifejezését.

Budapest, **Hermann Ferencz.**

ipartás. pénztáros.

Den p. t. Mitgliedern unserer Genossenschaft sowohl als auch allen lieben Freunden u. Bekannten die besten Wünsche zum Jahreswechsel

Budapest, **Ernst Kammer.**

Eigentümer des Hotel »Jägerhorn«

Fogadják összes t. barátaim és ismerőseim az újév alkalmából legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!

Budapest, **Kommer Ferencz.**

a »Virágbokr« vendéglős tulajdonosa.

Fogadják összes t. barátaim és ismerőseim az újév alkalmából legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!

Budapest, **Stadler Károly.**

szállodás és központi pályaudvari vendéglős.

Fogadják összes t. barátaim és ismerőseim az újév alkalmával lapunk utján is legjobb kívánataim kifejezését.

Budapest, **Glück Frigyes.**

„Pannonia“ szállodás

Fogadják összes t. barátaim és ismerőseim az újév alkalmából legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!

Budapest, **ifj. Kommer Antal.**

a főv. »Vigadó« bérlője.

Fogadják összes t. barátaim és ismerőseim az újév alkalmából legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!

Budapest, **Wrabetz Frigyes.**

Császártüdő vendéglős

Fogadják összes t. barátaim és ismerőseim az újév alkalmából legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!

Budapest, **Bányay József.** vendéglős.

Fogadják összes t. barátaim és ismerőseim az újév alkalmából legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!

Budapest, **Morbitz Lőrincz** vendéglős.

Fogadják összes t. barátaim és ismerőseim az újév alkalmából legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!

Budapest, **Lippert Lajos** vendéglős.

Fogadják összes t. barátaim és ismerőseim az újév alkalmából legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!

Budapest, **Wassermann Jónás.**

vendéglős.

Fogadják összes t. barátaim és ismerőseim az újév alkalmából legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!

Böhm Emil a budapest pinczér-egylet elnöke

Fogadják összes t. barátaim és ismerőseim az újév alkalmából legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!

Kurz János, vendéglős.

Összes t. barátaimnak s ismerőseimnek lapunk terén nyilvánítom szives üdvözlőmet. Boldog újévet kíván tiszteeljük:

Budapest, **Steinbeisz János,** vendéglős.

Fogadják az érforduló alkalmából a tisztelt elnökség, a t. tagurak, valamint ismerőseink és barátaink őszinte jókívánatainkat.

Budapest,

Wernhardt J.

Kraut Béni,

ipart. pénzeszedők.

Teasdale Ottó

Walter Károly,

ipart. titkárok.

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!

Budepest.

Paulits József

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!

Budapest.

Czettin Ferencz

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!

Budapest.

Morbach József főpinczér

»Angol királynő« szálloda

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!

Budapest.

Rapszky Zsigmond főpinczér

»István főherceg« szálloda.

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Horváth János vendéglős.

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Stiasztny Alajos kávé.

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Tüdös József vendéglős.

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Zorn János
Nemzeti kaszinó.

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

özv. Maloschik Ferenczné
vendéglős

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Schmidt Ferencz szállodás
»Erzsébet« szálloda

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Barabás József vendéglős

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Horváth Antal vendéglős

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Gürsch Ferencz vendéglős

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Petz Károly vendéglős

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

ifj. Kaps József vendéglős

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Mószér J. Károly főpinczér
»vadászkiirt« kávéház

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Dalja.

Szeifert Antal
vasuti vendéglős

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Ujvidék.

Goldstein Adolf főpinczér
»Erzsébet« szálloda

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Szatmár.

Walkovits Sámuel kávé

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Debreczen.

Léb Pál főpinczér
»Bika« szálloda

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest

özv. Kommer G. Józsefné
»Arany sas« szállodatulajdonos.

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Schmidt Károly »Orient« szállodás.

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Losonczy Károly vendéglős.

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Molnár Ágoston főpinczér
»Magyar király« szálloda.

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Schwáb Antal vendéglős

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Novák Ferencz főpinczér
»Orient« szálloda.

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Dotzauer Antal vendéglős

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Syllaba J. főpinczér
»Vigadó« étterme.

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Laskovits József »Vigadó«-étterme

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Palkovits Ede vendéglős
»Nemzeti kaszinó«

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Riegler Ferencz vendéglős

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Poplán Zsigmond főpinczér
Csalányi étterme.

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Plistil Antal Csalányi étterme.

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Neumayer Mihály főpinczér
»Hársfa« étterem.

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Tomola Roland főpinczér
»Virág bokor« étterem.

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Stamm András vendéglős

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Wohlfarth Vilmos és neje vendéglős

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Schmitzberger Nándor vendéglős

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Szabó Márton szállodás

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Schoditsch Adolf vendéglős.

Összes t. megrendelőim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest

Weidlinger Zs. »Vera-forrás«.

Összes t. barátaim és ismerőseim fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Halász István főpinczér
Frischauf vendéglője.

Összes t. megrendelőink és ismerőseink fogadják az új év alkalmával legjobb kívánataim kifejezését. Boldog újévet!
Budapest.

Bauer Lajos és Testvére,
a Krondorfi »Stefania« forrásvíz főraktárosai.

Franz Buchmüller.

Was wir in unserer jüngsten Nummer in Kürze mittheilten, ist, wenn diese Zeilen vor unsere Leser gelangen bereits vollzogene Thatsache, welche auch durch Cirkular der Direktion der Steinbrucher Bierbrauerei-Aktien-Gesellschaft bestätigt wird: Herr **Franz Buchmüller**, Cassier oder wie der traditionelle Ausdruck lautet, der „Bierversilberer“ dieses rühmlichst bekannten Etablissements, ist von seinem Posten zurückgetreten, um sich in den wohlverdienten Ruhestand zu begeben.

Wir glauben nicht, dass es auch nur einen einzigen unter unseren Collegen geben wird, den bei dieser Kunde nicht das aufrichtige Gefühl lebhaftesten Bedauerns beschleichen wird über diesen, man kann mit Recht sagen unersetzlichen Verlust, welchen durch diesen Rücktritt nicht nur die Aktienbräuerei selbst, sondern alle Geschäftsfreunde, welche mit ihr an hiesigen Platze in Verbindung stehen, erleiden. Was war die damalige „Barber und Klusemannsche Bräuerei“, was war die damalige armselige gesammte hauptstädtische Bierproduktion überhaupt gegen ihre heutige tief einschneidende Bedeutung, als der Gastwirth zum „goldenen Ochsen“ der heutigen „alten Spieluhr“ Ecke der Grenadier- und Comitatsgasse, Herr Buchmüller an den Posten berufen wurde, welchen er länger als drei Dezennien hindurch mit einem Erfolge bekleidete, welcher einzig dasteht, und allseitig neidlos anerkannt werden muss, und anerkannt wird.

Wenn es dem technischen Genie, der kaufmännischen Coullance, des unermüdlichen und rastlosen Bestrebens der beiden verdienstvollen Direktoren, der Herren Natter und Mendl gelungen, ist das früher wenig bedeutende Bräuhaus zu einer Weltfirma ersten Ranges zu gestalten, welche mit ihrem soliden, ausgezeichneten Erzeugnisse allen anderen ähnlichen Produkten erfolgreiche Concurrenz bietet, ausländische Biere verdrängt und überflüssig gemacht, ja selbst dem Rothschild unter den Brauherren Österreich-Ungarns, Anton Dreher, nicht nur die Spitze bietet, sondern ihn in

T. cz.

Tisztelettel értesítjük, hogy eddigi érdemes városi pénzbeszedőnk, **Buchmüller Ferencz** ur, számos évi odaadó működése után, előrehaladt koránál fogva, 1891. január elsején nagy sajnálatunkra nyugalomba lép.

Mint a nevezettnek utódját, van szerencsénk ezennel

Fenkl Gyula urat,

városi irodánknak jól ismert eddigi főnökét, megnevezni, kit a helybeli piacon az ügyletek folytatásával és a pénzbeszedés ellátásával megbiztunk.

Reméljük, hogy új képviselőnk, kinek kiváló törekvése leendő t. Vevőink jóindulatát kinyerni, t. Uraságod részéről teljes bizalommal fog találkozni.

tisztelettel

Első magyar részvény-serfőződe.

unserem Vaterlande fast schon überflügelte, wenn das Aktienbier seine Konkurrenten Schritt für Schritt zurückgedrängt und sich dort überall Eingang verschaffte, wo gewiegte Kenner und Liebhaber dem edlen Gerstensaft König Gambinus huldigen, so hat an diesem Erfolge Buchmüller gewiss einen beträchtlichen Antheil selbst erkämpft.

Ein altes Sprichwort sagt: „Viel Feind, viel Ehr.“ Nun, Herr Buchmüller hat durch sein liebenswürdiges Wesen, seinen offenen geraden Charakter, durch seinen ausserordentlichen Biedersinne auch dieses Sprichwort zu Schanden gemacht; er ist in Ehren ergraut, ohne Feinde zu besitzen. Wie Wenige können doch dasselbe von sich behaupten, und besonders solche, welchen gleiche Erfolge sich an ihre Fersen heften. Buchmüller ist mit seinem ausgesprochenen Wohlthätigkeitssinn, mit seinem edlen Drange, unseren Kollegen wenn es Noth that hilfsbereit unter die Arme zu greifen, sie in ihren geschäftlichen Unternehmungen thatkräftigst unterstützend, fast schon eine typische Gestalt in unserer mächtig aufblühenden Hauptstadt geworden.

Umso schmerzlicher muss uns die traurige Gewissheit berühren, dass so ein edler Charakter, der uns allen zum Freuud geworden, das Feld seiner segensreichen und erspriesslichen Thätigkeit verlässt, aus seinem Wirkungskreise, den er selbst gross schaffen half endgiltig scheidet. Indem er vaterländisches Produkt, vaterländischen Fleiss im schönsten Sinne des Wortes »versilberte«, hat er mächtig dazu beigetragen heimische Industrie zu fördern, heimisches Geld dem Vaterlande zu erhalten, hat zahlreichen ungarischen Arbeitern Brod verschafft, und sich selbst dadurch unsterbliche Verdienste, goldene Lorbeeren errungen.

Wir sprechen nur einem jeden unserer Geschäftsfreunde, sowie seinen Berufskollegen und Allen die Herrn Buchmüller kennen aus dem Herzen, wenn wir die innigste Hoffnung aussprechen, dass die Vorsehung dem Achtzigjährigen gestatten werde, noch viele Jahre in unserem Kreise zu weilen, und lange, sehr lange die Früchte seiner Thätigkeit in bester Gesundheit und bestem Wohlsein zu geniessen.

T.—

P. P.

Wir beehren uns Ihnen die ergebene Mittheilung zu machen, dass zu unserem grossen Bedauern, unser bisheriger bestens bewährter Stadtcassier Herr **Franz Buchmüller** nach langjähriger verdienstvoller Wirksamkeit, wegen vorgeschrittenen Alters, vom 1. Jänner 1891 an, in Pension tritt.

An Stelle des Genannten, accreditiren wir hiemit bei Ihnen den bisherigen Chef unseres Stadtbureaus, den Ihnen bereits bekannten

Herrn Julius Fenkl,

der mit der Fortführung der Geschäfte der Incassi auf hiesigem Platze von uns betraut wurde.

Wir bitten Sie, unserem neuen Vertreter, der sich alle und jede Mühe geben wird, Ihr Wohlwollen zu erlangen, mit Vertrauen entgegen zu kommen.

Hochachtend

Erste ungarische Actien-Bierbrauerei.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazon t. tagtárs uraknak, kik feledhetlen emlékezetü boldogult apánknak elhunytá alkalmából bennünket részvétükkel elhalmoztak, temetési végtisztességtételénél pedig megjelenni szivesek voltak, fogadják legmélyebb köszönetünk kifejezését.

Budapest, 1890. december 30.

a gyászoló család nevében :

ifj. Kaps József.

Naftalin, felülmulhatlan kitűnő minőségben,
Moly por, legbiztosabb szer molyveszély ellen,
Molyszesz, Patchonli fű, Moly papír
Valódi dalmát **rovarpor** és feltűnő biztos hatású **rovar-irtó-folyadék**,

Továbbá padló fényező szerek, Hectograph-hoz való cikkek, fém- és ablaktisztító anyagok kaphatók

Detsinyi Károly, gyógyáru kereskedésében

BUDAPESTEN,

FÜRDŐ-UTCZA 10. bálvány-u. sarok „A KIGYÓHOZ.”

Uj Tátrafüreden

a nagyvendéglő, kávéház, cukrászat

és egy bolti helyiség bérbeadandó.

A fürdőigazgatóság.

Alapított
1872.

Iloszky János

Gegründet
1872.

VII. ker. Erzsébet-körút 8. szám, BUDAPEST. VII. Bezirk Elisabeth-Ring Nr. 8,
Dohány-utca sarok. Ecké Tabakgasse.

Ajánlja a nagyérdemű közönségnek jó hírnek
örvendő üzletét

Empfiehl dem p. t. Publikum sein bestrenom-
mirtes Geschäft in

ÜVEG-, PORCELLÁN-,
zománcozott

GLAS-, POCZELLAIN-,
emailirte

bádog-, vas és agyag főző-edény
valamint

Blech-, Eisen- u. Thon-Kochgeschirr,
ferner

**asztali-, téa-, kávé-, bor-, sör-
és likőr-készletekben,**

**Thee-, Caffee, Wein-, Bier- und
Liqueur-Services.**

ugy hazai és külföldi eddig kipróbált és leg-
jobbnek bizonyult **Monstre-féle**

Grosses Lager
der im In- und Auslande erprobten und bisher als
unübertrefflich erwiesenen **Intensiv-Monste'schen**

függő- és asztali-lámpákban

Hänge- und Tisch-Lampen.

nagyválaszték raktára.
legfinomabb petróleum.

Feinstes Petroleum.

Épület-üveges munkák, kijavítások, ablakok és tükrök
bevégalása, képek, mennyasszonyi koszorúk bekeretezése,
szolidan és jutányos áron elkészítettnek.

Bauglaser-Arbeiten, Reparaturen, Fenster, Spiegel zum
einschneiden, Bilder und Brautkränze zum einrahmen
werden prompt und billigst effectuirt.

Klössz György

Fényképészeti mű-
intézet

BUDAPEST

IV. Hatvani-utca 18.

Elvállal minden-
mű fényképi felvéte-
léket, többszörösíté-
seket gépekről, ipar
műs tanfolyagokról
stb.

Photolithographia,
czinkographia fény-
nyomat, Autographia
Fénymásolat

Fehérnemű

és

férfi-divat

cikkekben

különleges ujdonságait

u. m.: fehér s színes **ingek** a legjobb kiállítás-
lábbravolók minden szabásban **francia és angol nyak-
kendők, kesztyűk, zsebkendők, gallérok, kézelők, haris-
nyák, uti-sapkák és takarók,**

esőernyők, botok, kézelő-gombok

stb. valamint dusan felszerelt raktárát Dr. Jaeger G. tanár-féle
normálárakban eredeti gyári árakon.

Kávéház bérbeadás.

Nyiregyházán, egy főforgalmu utczá-
ban, egy teljesen berendezett

kávéház, vendéglő,

étteremmel és vendégszobákkal azon-
nal átvehető.

Felvilágosításokkal szolgál **Huray
László köz- és váltó-ügyvéd Nyiregy-
házán.**

Kegyes
figyelembevétel végett
Lackovits A.
cs. és kir. szabadalmazott fehérnemű-gyáros,
József főherceg ö. cs. és kir. fenségének udv. szállítója
Budapest, IV. Váci-utca 22. szám alatt

Minden borkezeléshez szükségelt anyagok, és pedig viza-hólyag, borzamat (Weinbouquet,) borderitő-po (Klärungspulver) úgy porok a bor savanyúságának megszüntetésére; továbbá tökéletesen ártalmatlan borfestékek, glicerín, gelatin, kénlapocskák nemkülönbön parafa-dugók és palaczkokra való cinn-csipkék (Kapseln) a legjobb minőségben s legdúsabban kaphatók:

Watterich Arnold

ur kereskedésben

Budapest, Dohány-utca 1. szám alatt.

Árjegyzékek és kezelési jegyzék ingyen

A

Vendéglősök országos

közvetítő intézete

Budapest, VIII. Zerge-utca 19. sz. a.

HORVÁTH ISTVÁN

hangszerész

Budapest, Erzsébet-körút 2. sz.

a cs. és kir. szabadalm. szabadonálló zöngé tetejű czimbalom feltalálója és egyedüli készítője mely kitüntetve lett az 1889. évi párisi világ kiállításon a nagy éremmel, 1889. évi Linzi kiállításon az arany éremmel.

Nálam kapható, hegedű, fuvola, harmonika, okarina és minden egyéb hangszerek. Mindennemű javításokat elfogadok.

Czimbalom oskola ára I. rész 3 frt. II. rész 3 frt 50 kr. czimbalom verők ökör szarvból 3 frt. mely jobb a kaucuk verónél.

A «Czimbalmozók folyóirata» megjelenik az én kiadásomban 1/4 évi előfizetés 120 kr.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

A „Vendéglősök országos közvetítő intézete“
Budapest, VIII. Zerge utca 19.

Van szerencsém a t. szállodás, vendéglős és kávék urak becses tudomására hozni, miszerint számos fővárosi és vidéki szaktársaink buzdításának engedve, a szállodai, vendéglői és kávéházi személyzet elhelyezésére, valamint üzleteladások és vételek eszközülésére nézve hatóságilag engedélyezett

vendéglősök orsz. közvetítő intézetét

a szükséges 1000 frt óvadék letételmenyézése mellett megnyitottam s azt folyó-hó elsejével magnagyobbítva VIII. Zerge-utca 19 szám alá helyeztem át

Intézetünk czélja osztályunk és iparunk terén a legtisztességesebb alapon odahatni, hogy úgy a főnökök, mint azok alkalmazottjai a helyeszközök által minden tekintetben kielégítve legyenek.

Midőn ezt becses tudomásukra adni szerencsém van, bátor vagyok egyszersmind intézetünket nagybecsű figyelmükbe és szíves pártfogásukba ajánlani s — kegyes megkeresésük esetén — a lehető legpontosabb és leglelkümmertesebb eljárásról biztosítani.

Budapest, 1890. november hó.

Tisztelettel

Ihász György,

a „Vendéglősök Lapja“ szerkesztője és kiadója, mint a „Vendéglősök országos közvetítő intézeté“nek tulajdonosa.

Mezei János

Első fővárosi
magyar dalesarnoka
BUDAPEST

VIII. ker., Kerepesi-ut 7. szám.

(Régi Beleznay-kert.)

Naponként változatos műsor.

Betépti díj 40 kr.

Megjelent!

A

Vendéglősök,
kávések és pin-
cérek

NAPTÁRA

az

1891-ik

közönséges évré.

Számos képpel és bő
tartalommal ellátva

szerkeszti és kiadja

Ihász György.

Egy példány ára 60 kr.

SCHUNDA VENCZEL JÓZSEF

esász. és királyi szabad.
udvari hangszergyára.

a magy. kir. operaház és a
nemzeti színház szállítója.

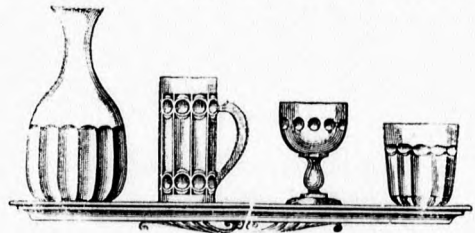
Vonó-, ütő-, réz- és fa-fuvó-hangszerek
Saját találmányu javított és szab.

czimbalmok pedállal és a nélkül.

Allaga-féle czimbalom-iskola I. és II. rész, u. m. több
átírat is nálam jelent meg és kapható.

Hangszer alkatészek és hurok.

Budapest, magyar-utca 26. sz. (saját házában.)

J. Schreiber's Neffen

GLASFABRIKANTEN

BUDAPEST, ALTE POSTGASSE 10

(MEZZANIN)

Grosse Auswahl in Glasgeschirr

für

**Hotels, Restaurants und Caffeehäuser
zu Fabrikspreisen.**

Bei

Anton Julius Eder

Budapest, Rathhausplatz 9. zu haben.

Schwedische Zündhölzer!

1000 Schublen 5 frt 50 kr.

500 » 3 » — »

100 » — » 65 »

Feine Salon-Zündhölzer.

1 Pak 100 Papier Capiel runde 60 kr.

1 » 100 » flachbreite Rips 70 »

Zahnstoche

1 Pak 100 Büschel gewöhnl. 20 kr.

1 » 10 Bündel Flache 25 »

1 » 10 » feinst flache 40 »

Brennholz, Kohle, Coaks.

sowohl in plombirten Säcken wie auch Fuhr-
ren u. Waggonweise zu den billigsten Platz
preisen.

Die besten in u. ausländer

Klaviere,

Pianino, Harmonium

sowohl neu als auch überspielt
liefert zu den **billigsten Preisen**

ANTON JULIUS ÉDER

Clavier-Fabrikant u. gerichtl. beeid. Sachverst.

Budapest,

VI. Bez. Waitznergasse Nr. 4.

Bisher über 6000 Stück verkauft.

Die Herrn Oberkellner können Hübsche Rech-
nungszettel jederzeit bei mir haben.

Hazai pokróczok!

CSAK

ilyeneket használjunk!

Mert: szebbek, jobbak s mindemellett olcsóbbak is mint a külföldi pokróczok!

Vidéki rendelések naponta kétszer a legnagyobb gonddal s személyes felügyelettel utánavét. vagy az összeg előzetes beközlése mellett esz-közlöttek. Meg nem felelő azonnal kieserítetik esetleg a pénz is visszaadatik.

Hazai iparosok állandó nagy pokróc-raktára!!

Egy db sopronmegyei suk kitünő minőség 3 db. $\frac{120}{150}$	1	frt 85 kr.
Egy » ugyanolyan, nagyság $\frac{140}{175}$	2	» 75 »
Egy » kitünő min. erős, finom suk pokróc, $\frac{220}{160}$	2	» 30 »
Egy » ugyanolyan, $\frac{140}{180}$ mtr	3	» 35 »
Egy » » $\frac{165}{190}$	3	» 95 »
Egy » prima gyapju-pokróc, legkitünőbb minőségben. $\frac{120}{160}$	2	» 75 »
Egy » fehér katonai pokróc, szép s fin. kék bordúrral. $\frac{120}{170}$	2	» 90 »
Egy » ugyanolyan, $\frac{130}{195}$	4	» 35 »
Egy » » $\frac{21}{2}$ kiló nehéz, $\frac{140}{195}$	4	» 90 »
Egy pokróc strapára, vastag s erős, barna alap, 2 szép csik- kal, $\frac{110}{185}$	1 db.	1 » 40 »
Egy ugyanolyan, nagyság $\frac{130}{190}$	1	» 65 »
Egy » » $\frac{150}{200}$	3 db.	2 » 10 »
Egy sárga alapu s 2 csikkal ellátott hintó-pokróc, $\frac{150}{200}$	3	» 10 »

Erdélyi hosszuszűrű pokróczok, minden színben, 1 kiló 1.75 és 1.95.
Szobapokróczok, suk 120. 140 és 160 cm. széles, méterje frt 1.15, illetve 1.48, s illetve 1.95.

STERN R.

ágy- és szőnyeg- és pokrócz gyári-raktár.

Budapest, IV., Károly-körut, kaszárnya épület

ALAPITTATOTT 1858-ban.

Rendelések 10 frttól feljebb bérmentve!

Báli

Virágok

izléses és divatos kiállításban

dus választékban a legjutányosabb árak mellett

Vendéglők és kávéházak feldiszi-
téséhez a legszebb

makkart csokrok

és mindennemű diszes művirágok

KAPHATÓK:

Cserhádi Katinkánál

Budapest, Gizellatér 2. sz.

Szállodai

kapusok és kalauzok
részére

Zubbonyok, köpenyek,
nadrágok

és sapkák

arany, ezüst aranyozott és ezüstözött
diszes paszománnyal bármilyen felirattal
legolcsóbban kapható:

TILLER MÓR és TESTVÉRE

Csász. és kir. udvari szállítók Budapesten, Károly-laktanya — Bécs és Belgrád.

835, számú Telefon.

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Igen fontos!

Szálloda, kávéház és vendéglő tulajdo-
nosoknak ajánljuk az összes európai
hadsergekben legjobbnak elismert sza-
badalmazott világhírű

tisztító anyagunkat

melyel arany, ezüst, uj ezüst, alpaka,
bronz és réztárgyak valamint ablak
tükör és konyhaszereket feltűnő fényesre
tisztítani lehet, ára darabonként haszná-
lati utasítással 20 kr.

Az elsőrendű díjakkal és leg-
felsőbb elismerésekkel sokszo-
rosan kitüntetett

Pezsgő

Legfinomabb steier seet

kedvelt minőségei: Rajta-Rajta
Herzogmant, Goldmarke és
Kleinoscheg gyöngye, melyek-
nek tulajdonosai

Kleinoscheg Testvérek

cs. és kir. udvari szállítók Grázban, az üz-
letek legnagyobb részében kaphatók.

Alapítotott 1850-ben.

Kapható BUDAPESTEN a főraktárban:

Lobmayer János Ferencz és társa

IV. Károly-körut 18. sz.

BORHEGYI F.

ezelőtt Láposy F. és társa

palaczkozott bor-, pezsgő-, likör-, cognac, rum és tea főraktára

Budapesten, Gizella-tér, 1 sz. (Haaspalota)

Ajánlja a legjobb fanczia és magyar pezsgőket, cognacot és liköröket
gyári árakon.

Belföldi borait, az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Marhahus eladás

Ajánlja: Szarvasy Ignác mészszéktutaj-
donos Isaszegen.

Budapestre házhoz szállítva

naponta friss minőségben.

Kilója 45 kr. Vesepecsenye, felsár, fehérpe-
csenye, fartó, hátszín, rostélyos, szegye, tarja,
lapoczká, mindösszevissza kilója 45 kr. Meg-
rendelések azonnal foganatosítottatnak.

A Véghlesi Vera-Forrás

a legjobb és legolcsóbb

szénsavdús égvényes savanyuvíz

Kristálytisztá, a bort nem festi, tisztán vagy borral, cognaccal, ugyszintén gyümölcs-szörppel vegyítve a legkellemesebb és legüditőbb ital,

Budapesti főraktár: ERZSÉBET-KÖRÚT 56.

Telefon-összeköttetés.

Forrás-kezelőség Véghles-Szalatna,

(Zólyom vármegye)

SZÁMOS RAKTÁR A VIDÉKEN (Szeged, Debreczen, Pozsony, Nagyvárad, Kassa stb. — Kapható Budapesten és vidéken minden fűszer- és ásványvízkereskedésben, úgyszintén minden szálloda és vendéglőben.

Véghleser Vera-Quelle

das beste und billigste

an Kohlensäure reichste alkalische
SAUERWASSER.

Kristallrein, färbt den Wein nicht, allein oder mit Wein, Cognac, wie auch mit Himbeersaft gemischt gehört dieses Wasser zu den angenehmsten und erfrischendsten Getränken.

Budapester Hauptniederlage: ELISABETH-RING Nr. 56.

Telefon-Verbindung.

Quellen-Direction in Véghles-Szalatna

(Sohler Comitát.)

ZAHLREICHE NIEDERLAGEN IN DER PROVINZ (Szegedin, Debreczin, Pressburg, Gross-Wardein, Kaschau etc. Zu haben in allen Mineralwasser-Handlungen in Budapest u. der Provinz, wie auch in jedem Hotel, Gasth.

Csász. kir. szab.
üveggyárosok

STÖLZLE C. FIAI

Raktár :
Budapest. VI., király-utca 50.

üveggyári raktárak

BÉCS (Központ), Wieden, Freihaus 2. III. Hof. **BÉCS**, Rudolphsheim, Schönbrunnerstrasse 74. **PRÁGA**, Wenzelsplatz Nr. 47 neu. **BUDAPEST**, IV., király-utca 50. sz.

Ajánlják kitűnő gyártmányukat, különösen fehér kristályüveget asztalkészletkező, sajtolt és öntött üvegei, színes, metszett, homályos, zöld és barna üveget. Elismert jó minőségű üvegek és belgiel üvegtáblákat minden nagyságban és minőségben; üvegtáblákat minden színben. Különlegesség: Üvegedények öntve és metszve, vendéglők, kávéházak és a háztartás részére. — Továbbá conserv- és befőtt üvegek légmentesen záró és szagtalan üvegfedéllel, nem ércfedéllel, mely oxidál s lerakódásaiban egészségellenes részeket tartalmaz. A mi üvegfedéllel ellátott conservüvegeink tartalmukat egyenlő jóságában conserválják, történjék az elhelyezés akár nedves, akár száraz helyiségekben. Érzefedeleknél olcsóbb árak. Kivánatra minták és használati utasítások ingyen és bérmentve. Világhírű és legrégebbi gyár sima és czegegel ellátott szoda-üvegek részére. Gazeuse-palaczkok golyózárral.

Világiási czikkek petroleum, olaj, légszesz- és villany részére.

A vasuti és gőzhajó vállalatok legrégebb szállítói. Üvegedzészet, üesömhelyek, festészeti, homokfuóó, öntött és sajtolt üveg.

— **Minták és árjegyzékek szolgálatra állanak.** —

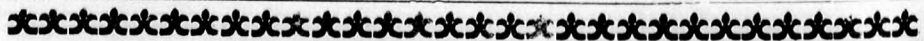
ÜVEGGYÁRAK és FINOMITÓK. **Asó Auszriába:** *Alt und Neu Nagelbug*. Postaállomás Steinbach, Sürögny- és vasuti állomás Erdweis. *Eugenia* Posta-állomás Schrems, Sürögny- és vasuti állom. *Pürbach-Schrems*. *Gutenbunn*, Posta- és Sürögny-állomás Gutenbrunn, Vasuti állomás Krumm-nussbaum, Dunagőzhajózási állomás Marbach. *Softenswald*. Posta-állomás Gmünd, Sürögny- és vasuti-állomás Erdweis. *Eilfang*, Postaállomás Schrems, Sürögny- és vasuti-állomás Erdweis. üveggyárak és finomitók. **Csehországban** *Suchenthal*, Posta állomás Schwarzbach, Alsó-Austria, Sürögny- és vasuti-állomás Suchenthal. *Geogenthal*, Postaállomás Grützen, *Geogenthal*, Posta-állomás Grätzen. *Haida*, Posta-, sürögny- és vasuti állomás. **KÖZPONTI FŐRAKTÁR.** Bécs IV., Freihaus 2. III. udvar. **FIÓKRAKTÁRAK:** *Rupolfsheim*, Schönbrunnerstrasse 74. *Pága*, Wenzelsplatz Nr. 47 neu *Budapest*, Király-utca 50. sz. *Pelin*, S., Brandenburgstrasse 14.

MOHAI

Kizárólagos főraktár

SCHWIMMER és KELL CZÉGNÉL
Budapest, V. Erzsébet-tér 18. sz.

Franczia Mustár

Magyar ipar

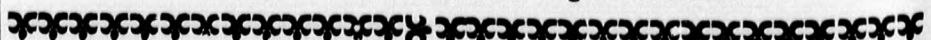

A legjobb és legolcsóbb mustár-gyártmányom, annyiban különbözik más hasonló gyártmányoktól, a mennyiben ahhoz a legjobb, saját készítésű borecetet használom és ezáltal az egészségre nagy befolyással bír.

MOCZNIK L.

borecetemustár és **konyhakerti conservgyáros**
Budapest, VIII., Alföldi-utca 10. sz.

Árjegyzéket kívánatra rögtön küldök.

Felhívás.

A debreczeni ipar- és kereskedelmi-bank

Debreczen város főutcáján levő

nagykiterjedésű felkén 1891. évfolyamán építkezni szándékozik.

A mennyiben a telek fekvésénél fogva 42 mtr. hosszú utcai szélességgel és mintegy 130 méter telek mélységgel

szálloda és vigadó épület felállítására

különösen előnyös és az igazgatóság első sorban egy szálloda felépítése által a városban levő nagy és régen érzett hiányt óhajtana pótolni felhivatnak a bérletre vállalkozó vendéglősök, hogy bővebb tájékozás és esetleges megállapodás végett a fent nevezett bank igazgatóságánál Debreczenben, vagy a jövő 1891. év január hó 4—6 napjain Budapesten

a „Continentál szállodá”-ban tartózkodó intézeti igazgatósági tagnál jelentkezni sziveskedjenek.

Az igazgatóság.

HOTEL-VERPACHTUNG!

Das

HOTEL

„CENTRAL”

in Neusatz.

Eigenthum der Neusatzer Sparcassa ist unter vortheilhaften Bedingungen auf mehrere Jahre

zu verpachten.

Näheres bei der gefertigten Direction.

Neusatz, am 5. Dezember 1890.

DIRECTION

der Neusatzer Sparcassa.

(Nachdruck wird nicht honorirt)

NAGY IGNÁCZ

PINCZEFELSZERELÉSI CZIKKEK
ÜZLETE

BUDAPEST,

VII. kerület, Károly-körút 9. szám.

Ajánlja pinczefelszerelési czikkekkal

úsan felszerelt rakfárak
ugymint

borszivattyukban tömlőkben

sör-pezső csapok

legujabb Alpaca bormérők, ujságrámák, parafadugaszok

továbbá

kénlap, vizahólyag stb.

különféle e szakmába eső tárgyokban.

Kép. árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Uraságoktól

kevésbé viselt és legjobb minőségű **férfi ruhák** minden áron kaphatók Magyar-utca 1. sz. alatt a Hatvani-utca sarkán, I. em. 9. ajtó Budapesten. Frakk kölesönző intzet.

LOBMAYER JÁNOS FERENCZ és TÁRSA

BORKERESKEDŐK

Budapest, IV. kerület Károly-körut 18. szám.

Ajánlják nagyválasztéku kitűnő minőségű Congo, Souchong, Caraván, City of London teát, valódi Jamaika és Cuba-Rumot, Old Tom Gin-Whiskyt s Sherryt, Malagat, Madeirát, Cognacot és pezsgőket.

Magyarországi főraktár:

Delbeck & Co.

Reims

francia pezsgők.

The Arrobe & Co.

London

rum és téa.

Girard & Co.

Charente

cognac.

Árjegyzékkel bérmentve szolgálunk. Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltnék.

Háztartásoknak

ajánljuk kitűnőnek ismert

Elsőrendű darabos kocka és dió porosz köszenünket

Szállodák, vendéglők és kávéházaknak előnyáruk!

50 kiló tiszta suly. Coaks a budapesti légszeszgyári eredeti árak mellett.

Guttman Testvérek-féle köszénbányák

eladási ügynöksége

központi iroda Budapest, Mérleg-utca 3.

Fiókmegrendelési irodák: VI. Teréz-körut 3. sz. IV. Ferencziek-bazárában és az osztrák-magyar államasutak szénudvarában Podmaniczky-utca, a villanyosvasut-állomáson.

☞ **Telefon-összeköttetés 637. sz.** ☜

Vendéglő átvétel

Van szerencsém a fővárosi és a vidéki nagy rde mü közönség becses tudomására hozni, hogy Budapesten, az Erzsébet körut és kerepesi ut sarkán levő volt Weber-féle utóbb Walaschek-féle

vendéglői üzletet

átvettem s azt teljesen ujonan átalakítva folyó hó 14-ikén megnyitottam.

Mint a budapesti Bányai-féle vendéglő volt főpinczére támaszkodni bátorkodom a m. tisztelt közönség szives jóakarató párfogására, melyet üzletem iránt újból kiérdemelni s azt állandóan megtartani *kitűnő italaim, jó konyhám*, valamint előzékeny és pontos szolgálat folytán főtőrekvésem leend.

kiváló tisztelettel

Tábory Ferencz

Budapest. nyom. Fritz Ármín és társa Révay-utca 2. sz.

Frommer testvérek.

Budapest, IV. Károly-körut Károly-kaszárnya-épület

kaphatók mind a pinczegazdászhoz szükséges cikkek u. m. párafa dugaszok, üvegekre való kupakok, dugaszok, és kupakoló-gépek vizahó yag, hordócsapok, bor tömlők továbbá bormérő, mustmérők és savmérő, és minden itt fel nem sorolt, de a pinczegazdászhoz tartozó cikkek

Egyedüli főraktár és eladási hely magyar- és osztrák-ország részére a Charles Julien borderítő porból.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

PAPRIKA

Paprika legfinomabb ... 100 kilo 88.— fr
 Debreczeni kolbász... ... » » 72.— »
 Paprika kolbászka ... » pár 8.— »
 Tarhonya tojásos ... » kl. 32.— »
 Vöröshagyma... ... » » 5.50 »
 Fokhagyma ... » » 12.— »
 Zöldség vastag legszebb... » csom. 3.50 »
 Uj krumpli ... » » 3.50 »

BENISCH S. J.
Szegeden.

LAKOS LAJOS
 cs. és kir. udvari szállító
 BUDAPESTEN
 Takarékpénztárak Tűzhelyek Készítő
 RAKTÁRON TART
 minden alakú
 TŰZHELYEK
 IRODA és RAKTÁR
 IV. LIPÓT és KALAP utca 10. GYÁR BEZERÉDY utca 8.